

Міністерство освіти і науки України
Луцький національний технічний університет
Факультет бізнесу та права
Кафедра економіки

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
ЗА СТУПЕНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

Аналіз та оцінка прибутковості підприємства (на матеріалах
ТОВ «Старий Порицьк»)

спеціальність 051 Економіка

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма «Економіка»

(назва освітньої програми)

Виконав: здобувач вищої освіти
Групи ЕК-41
ПРИЧЕПА Тетяна Михайлівна

(підпис)

Керівник:
К.е.н., доцент
Шубала Ірина Володимирівна

(підпис)

Кваліфікаційну роботу
допущено до захисту
«__» _____ 20__ р.
Доктор філософії (PhD), старший викладач
Гарант освітньої програми:
Косінський Петро Миколайович

(підпис)

Луцьк – 2023 року

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет бізнесу та права

Кафедра економіки

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: «Економіка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри економіки
проф. Шубалий О.М.

«__» _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРИЧЕПІ Тетяні Михайлівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи

Аналіз та оцінка прибутковості підприємства (на матеріалах ТОВ «Старий
Порицьк»)

Керівник роботи: Шубала І.В.

затверджені наказом закладу вищої освіти від «__» _____ 202__ р. №__

2. Строк подання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи «10» червня 2023 р.

3. Вихідні дані до роботи статистична звітність ТОВ «Старий Порицьк», монографії, посібники, підручники, навчально-методичні видання, наукові журнали і збірники наукових праць, інша наукова і практична література, а також вільно доступні дані з глобальної мережі Інтернет виходячи з обраної теми роботи.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що потрібно розробити):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ РОБОТИ ТОВ «СТАРИЙ ПОРИЦЬК»

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ. ДОДАТКИ.

5. Перелік графічного (ілюстративного) матеріалу:

1. Визначення терміну «прибутковість»

2. Класифікація показників прибутковості

3. Методи розрахунку прибутковості підприємства

4. Динаміка техніко-економічних показників ТОВ «Старий Порицьк»

5. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Старий Порицьк»

6. Інтегральний аналіз ефективності використання активів підприємства

7. Коефіцієнти прибитості ТОВ «Старий Порицьк»

6. Консультанти розділів роботи

| Розділ | Прізвище, ініціали та посада консультанта | Підпис | |
|-------------------------------|---|----------------|------------------|
| | | завдання видав | завдання прийняв |
| <i>1 розділ</i> | <i>Шубала І.В.</i> | | |
| <i>2 розділ</i> | <i>Шубала І.В.</i> | | |
| <i>Висновки та пропозиції</i> | <i>Шубала І.В.</i> | | |
| | | | |

7. Дата видачі завдання «30» вересня 2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

| № з/п | Назва етапів кваліфікаційної роботи бакалавра | Строк виконання етапів роботи | Примітка |
|-------|--|-------------------------------|----------|
| 1. | <i>Обґрунтування теми</i> | <i>до 30.09.2022</i> | |
| 2. | <i>Огляд літератури із досліджуваної проблеми</i> | <i>до 31.10.2022</i> | |
| 3. | <i>1 розділ</i> | <i>до 30.12.2022</i> | |
| 4. | <i>2 розділ</i> | <i>до 15.04.2023</i> | |
| 5. | <i>Висновки та пропозиції</i> | <i>до 20.05.2023</i> | |
| 6. | <i>Формування списку використаних джерел</i> | <i>до 25.05.2023</i> | |
| 7. | <i>Формування додатків</i> | <i>до 27.05.2023</i> | |
| 8. | <i>Оформлення ілюстративного матеріалу</i> | <i>до 31.06.2023</i> | |
| 9. | <i>Нормоконтроль</i> | <i>до 01.06.2023</i> | |
| 10. | <i>Інструментальна перевірка на академічний плагіат</i> | <i>до 03.06.2023</i> | |
| 11. | <i>Представлення кваліфікаційної роботи бакалавра до захисту</i> | <i>до 10.06.2023</i> | |

Здобувач вищої освіти

_____ (Причепа Т.М.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи

_____ (Шубала І.В.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

АНОТАЦІЯ

Причепя Т.М. Аналіз та оцінка прибутковості підприємства (на матеріалах ТОВ «Старий Порицьк»). – Кваліфікаційна робота бакалавра на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра за спеціальністю 051 Економіка, освітня програма «Економіка». Луцький національний технічний університет. Луцьк, 2023.

Мета кваліфікаційної роботи бакалавра полягає в проведенні аналізу та оцінки прибутковості аграрного підприємства на прикладі ТОВ «Старий Порицьк». Об'єктом дослідження виступає процес аналізу та оцінки прибутковості аграрного підприємства – ТОВ «Старий Порицьк». Предмет дослідження – теоретичні, методичні і практичні засади вивчення підходів до аналізу та оцінки прибутковості аграрного підприємства.

У першому розділі представлено теоретичні підходи до визначення прибутковості, розкрито суть терміну «прибутковість»; вивчити основні наукові підходи до визначення прибутковості; розглянуто методи розрахунку показників прибутковості; описано основні фактори зростання прибутковості діяльності підприємства; проаналізовано зарубіжний досвід підприємств стосовно забезпечення прибутковості діяльності.

У другому розділі проведено аналіз та оцінку прибитості ТОВ «Старий Порицьк», проведено аналіз основних показників діяльності підприємства; проаналізовано показники прибутку та рентабельності підприємства; проведено факторний аналіз зміни показників прибутковості підприємства.

Висновки та пропозиції містять сукупність обґрунтованих заходів для підвищенню прибутковості підприємства, які спираються на дослідження досвіду зарубіжних компаній у сфері підвищення прибутку.

Ключові слова: прибутковість, рентабельність, прибуток, витрати, чистий прибуток.

ANNOTATION

Prychepa T.M. Analysis and assessment of the company's profitability (on the materials of LLC "Staryi Porytsk"). – Manuscript.

Qualification work of bachelor in the specialty 051 Economics, educational program "Economics". Lutsk National Technical University. Luck, 2023.

The purpose of the bachelor's qualification work is to analyze and evaluate the profitability of an agricultural enterprise using the example of LLC "Staryi Porytsk". The object of the study is the process of analysis and assessment of the profitability of the agricultural enterprise - LLC "Staryi Porytsk". The subject of the study is the theoretical, methodical and practical principles of studying approaches to the analysis and assessment of the profitability of an agricultural enterprise.

The first chapter presents theoretical approaches to determining profitability, reveals the essence of the term "profitability"; to study the main scientific approaches to determining profitability; methods of calculating profitability indicators are considered; the main factors of growth in the profitability of the enterprise are described; the foreign experience of enterprises in terms of ensuring the profitability of activities is analyzed.

In the second section, an analysis and assessment of profitability of LLC "Staryi Porytsk" was carried out, an analysis of the main indicators of the enterprise's activity was carried out; the profit and profitability indicators of the enterprise were analyzed; a factor analysis of changes in the company's profitability indicators was carried out.

The conclusions and proposals contain a set of reasonable measures to increase the profitability of the enterprise, which are based on the research of the experience of foreign companies in the field of increasing profits.

Key words: profitability, net profitability, profit, costs, net profit.

ЗМІСТ

| | |
|---|-----------|
| ВСТУП | 7 |
| РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА | 10 |
| 1.1. Сутність та підходи до визначення прибутковості підприємства | 10 |
| 1.2. Методи розрахунку та фактори зростання прибутковості діяльності підприємства | 15 |
| 1.3. Нормативна база та зарубіжний досвід підвищення прибутковості підприємства | 18 |
| РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ РОБОТИ ТОВ «СТАРИЙ ПОРИЦЬК» | 21 |
| 2.1. Загальна характеристика та аналіз основних показників діяльності підприємства | 21 |
| 2.2. Аналіз показників прибутку та рентабельності | 25 |
| 2.3. Факторний аналіз прибутковості підприємства | 31 |
| ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ | 40 |
| СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ | 50 |
| ДОДАТКИ | 53 |

ВСТУП

Актуальність теми. Економічна криза останніх кілька років, інфляція викликані спочатку пандемією, а потім війною в Україні призвела до пошуків підвищення прибутковості підприємства в умовах економічної нестабільності. Адже влада, для наповнення державного бюджету впроваджує нові податкові закони, також у зв'язку війною, що спричинила масові міграції населення України за кордон, що призводить до плинності кадрів на підприємстві. Також переміщення зі сходу країни малого, середнього та великого бізнесів на захід, що спричиняє конкуренцію між підприємствами. Для продовження повноцінного функціонування, та підвищення прибутковості підприємства в цей складний період вимагає нових ідей та нових рішень.

Мета і завдання дослідження. Мета кваліфікаційної роботи бакалавра полягає в проведенні аналізу та оцінки прибутковості аграрного підприємства на прикладі ТОВ «Старий Порицьк».

Для виконання поставленої мети роботи бакалавра визначено головні завдання цього дослідження:

- розкрити суть терміну «прибутковість»;
- вивчити основні наукові підходи до визначення прибутковості;
- розглянути методи розрахунку показників прибутковості;
- описати основні фактори зростання прибутковості діяльності підприємства;
- проаналізувати зарубіжний досвід підприємств стосовно забезпечення прибутковості діяльності;
- провести аналіз основних показників діяльності підприємства;
- проаналізувати показники прибутку та рентабельності підприємства;
- провести факторний аналіз зміни показників прибутковості підприємства;

– зробити висновки та пропозиції щодо підвищення прибутковості діяльності досліджуваного підприємства.

Об'єктом дослідження виступає процес аналізу та оцінки прибутковості аграрного підприємства – ТОВ «Старий Порицьк».

Предмет дослідження – теоретичні, методичні і практичні засади вивчення підходів до аналізу та оцінки прибутковості аграрного підприємства.

Методи дослідження. При написанні вказаної кваліфікаційні роботи бакалавра було використано окремі наукові методи і підходи: системний підхід – для вивчення основних наукових підходів до визначення прибутковості; методи логічного узагальнення – для вивчення суті терміну «прибутковість»; аналізу та синтезу – для проведення аналізу основних показників діяльності підприємства; індукції, дедукції – при аналізі показників прибутку та рентабельності підприємства; табличний і графічний аналіз – для аналізу показників прибутку та рентабельності підприємства; програмно-цільовий метод – при обґрунтуванні пропозицій щодо підвищення прибутковості діяльності досліджуваного підприємства; факторного економічного аналізу – при проведенні факторного аналізу зміни показників прибутковості підприємства.

Інформаційною базою дослідження стали: статистична звітність ТОВ «Старий Порицьк», монографії, посібники, підручники, навчально-методичні видання, наукові журнали і збірники наукових праць, інша наукова і практична література, а також вільно доступні дані з глобальної мережі Інтернет виходячи з обраної теми роботи.

Практичне значення одержаних результатів. Проведений у роботі аналіз рентабельності та прибутковості даного підприємства є актуальним на даний момент. Надані дані, та дані які отримали в результаті дослідження є достовірними, тому можна їх використовувати в подальшому для покращення прибутковості і підвищення рентабельності підприємства.

Апробація результатів дослідження. Окремі матеріали роботи були апробовані під час проведення круглого столу на кафедрі економіки ЛНТУ

«Детермінанти відновлення економіки України: національний, регіональний, локальний рівні», який проводився у м. Луцьку 19 травня 2023 р.

Публікації. Основні наукові результати даної роботи були опубліковані в одних тезах доповідей круглого столу загальним обсягом 0,1 друк. арк.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається із вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладений на 49 сторінках комп'ютерного тексту, в тому числі 10 рисунків та 5 таблиць. Список використаних джерел складається з 25 найменувань і представлений на 3 сторінках. Робота містить 5 додатків, викладених на 10 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та підходи до визначення прибутковості підприємства

Прибутковість, дуже поширене слово, яке знайоме всім, але для початку розглянемо поняття та сутність прибутковості. Досліджуючи поняття «прибутковість» більш детально, можна стикнутися з різними тлумаченнями цього терміну серед вчених, декілька з таких тверджень наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. – Визначення терміну «прибутковість»

| Автор | Поняття «прибутковість» |
|------------------|---|
| Р.Р. Антонюк | «Це стійке економічне явище, яке проявляється як здатність підприємства генерувати позитивний фінансовий результат від здійснення як основної, так і всієї господарської діяльності, що полягає в перевищенні доходу над здійсненими витратами в розмірі достатньому для ефективного подальшого функціонування» [1]. |
| М.Ф. Огійчук | «Характеризує результативність діяльності економічних систем (підприємств, територій, національної економіки). Основна особливість таких систем є вартісний характер засобів (видатків, витрат) досягнення цілей (результатів), а в деяких випадках і самих цілей (зокрема, одержання прибутку)» [2]. |
| Л.Ю. Кучер | «Прибутковість – показник для зображення економічної ефективності діяльності суб'єкта господарювання» [3]. |
| Т.В. Осипова | «Основою прибутковості є прибуток. Прибуток у цілому визначає результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання» [4]. |
| С.В. Мочерний | «Прибутковість суб'єкта треба розглядати з двох аспектів: перший: як прибутковість усього підприємства щодо всього авансованого капіталу, яка визначається нормою прибутку, а саме - відношення річного прибутку до авансованого капіталу; другий: як прибутковість виготовлення окремої партії товарів, яка вимірюється відношенням прибутку до собівартості товарів» [5]. |
| О.В. Хмелевський | «Це стан підприємства, що вказує на його здатність здійснювати рентабельну діяльність, забезпечувати платоспроможність, генерувати прибуток, на основі чого забезпечувати стабільність зростання та майбутній інноваційно-інвестиційний розвиток» [6]. |

Примітка. Згруповано автором на основі джерел [1-6].

Отже, прибутковість – це показник, що характеризує фінансову діяльність підприємства. Звідси можна зробити висновок, що прибутковість підприємства це зростання фінансів на підприємстві, тобто ефективне керування підприємством, в результаті чого збільшується його прибуток (капітал).

Також потрібно враховувати що прибуток підприємства це головна мета діяльності підприємства. Від чого ж залежить прибутковість підприємства? Існують як внутрішні так і зовнішні фактори, які безпосередньо впливають на прибуток підприємства.

«Внутрішніми факторами, що впливають на прибуток компанії, є: обсяг підприємства; стан та ефективність усіх ресурсів підприємства; рівень доходу; рівень витрат; ефективність асортименту та цінова політика.

Зовнішніми факторами, що впливають на прибуток підприємств, є: державне регулювання цін у сучасних умовах на такі товари, що знаходяться в споживчому кошику; підвищення цін для інших галузей економіки; оподаткування; зміни в регулюванні кредитування, збільшення ставок дисконтування при користуванні кредитом; державна політика щодо отримання доходів; відсутність індексації доходів домогосподарств залежно від інфляції» [7].

В сучасних умовах економічної кризи в країні важко втримати підприємство не тільки в стані прибутковості, а й не отримувати фінансовий збиток. Так, через війну важко керувати підприємством, щоб воно приносило прибутки, а продукція відповідала стандартам та очікуванням потенційних покупців. Тому саме поняття прибутковості можна охарактеризувати як співвідношення прибутку до витрат.

Якщо ж говорити про економічну роль прибутку, то його описують три основні риси (рис. 1.1).

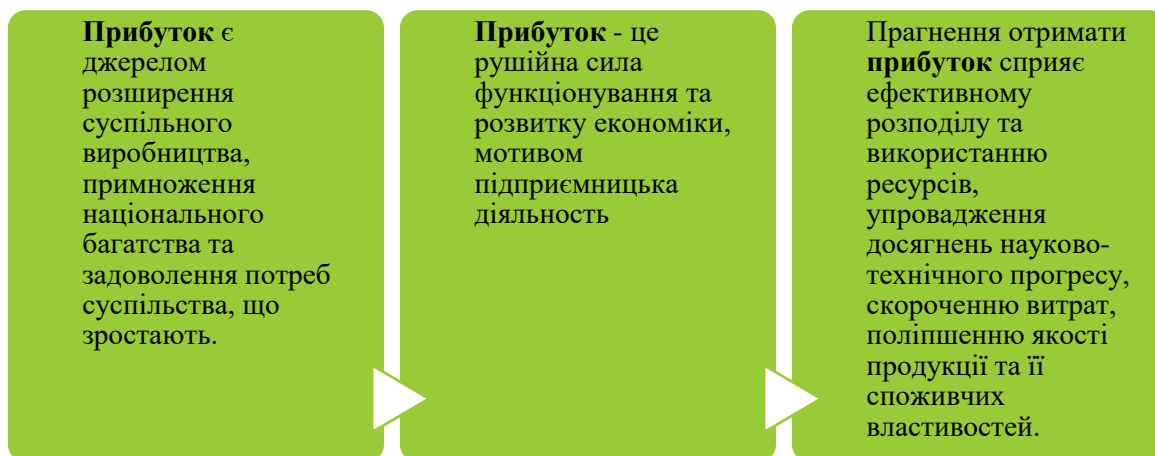


Рисунок. 1.1. – Риси економічної діяльності (побудовано автором на основі [7])

Окрім економічної ролі прибутку, існують й різні показники прибутковості, які в свою чергу класифікують за різними критеріями (рис. 1.2).



Рисунок. 1.2. – Класифікація показників прибутковості (побудовано автором на основі [7])

На рисунку 1.2 показано як класифікують різні показники прибутковості за такими критеріями:

- «одинична та групова прибутковість – це класифікація відношення до продукту;
- зовнішньогосподарська або галузева прибутковість – це класифікація ступені узагальнення;
- абсолютна та відносна – це класифікація кількісно відображених;
- реальна та розрахункова прибутковість – це класифікація за вихідними даними;
- прибутковість застосовуваних та спожитих ресурсів – це класифікація по відношення до ресурсів» [7].

Економічна роль та показники прибутковості точно та доцільно описують та класифікують поняття прибутковості. Але одним з поширених розрахунків прибутку є розрахунок за об'єктами визначення (підприємство, сфера діяльності, структурні підрозділи, окремі операції, окремі види продукції):

1. По підприємству – «чистий прибуток, який характеризує обсяг цього прибутку, що залишається у розпорядженні підприємства після сплати податку на прибуток та інших податків, обов'язкових платежів і зборів, які сплачуються за рахунок прибутку» [8];

2. У розрізі окремих сфер діяльності – операційної, фінансової, інвестиційної;

3. За певними структурними підрозділами (центрами відповідальності);

4. за окремими операціями, пов'язаними з короткостроковими фінансовими вкладками, окремими інвестиційними проектами.

5. У розрізі окремих видів продукції - як різниця між ціною і собівартістю.

Також прибуток можна охарактеризувати за його функціями та видами. Розрізняють декілька видів прибутку (рис. 1.3).



Рисунок. 1.3. – Види прибутку (побудовано автором на основі джерела [8])

Розглянемо детальніше кожен з видів прибутку, які зображені на рисунку 1.3:

- «загальний прибуток – це кінцевий результат від діяльності підприємства;
- валовий прибуток – можна розрахувати як різницю між доходом (чистим) і витрати на собівартість продукції;
- прибуток від діяльності – витрати на оренду;
- адміністративні витрати – витрати на основну та додаткову заробітну плату персоналу та витрати на відрядження персоналу;
- витрати на збут - це оплата праці продавців, коли вони безпосередньо беруть участь у збуті, пакуванні та транспортуванні;
- інші операційні витрати – включає в себе собівартість запасів, безнадійна заборгованість і безнадійна заборгованість, оцінка запасів» [8].

Також розрізняють функції прибутку, яких можна виділити шість – це стимулююча, оцінювальна, господарського розрахунку, розподільча, індикативна, джерело доходів бюджету, детальніше можна розглянути на (рисунку 1.4).

| СТИМУЛЮЮЧА | ОЦІНЮВАЛЬНА | ГОСПОДАРСЬКОГО РОЗРАХУНКУ | РОЗПОДІЛЬЧА | ІНДИКАТИВНА | ДЖЕРЕЛО ДОХОДІВ БЮДЖЕТУ |
|--|---|---|--|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • функція прибутку, спрямована на зниження витрат виробництва запровадженням інновацій | <ul style="list-style-type: none"> • ефект використання основних ресурсів підприємства | <ul style="list-style-type: none"> • доходи підприємств а мають не тільки покривати витрати, але й резерв. | <ul style="list-style-type: none"> • функція прибутку забезпечує вибір підприємницької діяльності серед альтернативних варіантів. | <ul style="list-style-type: none"> • функція прибутку забезпечує підприємство інформацією | <ul style="list-style-type: none"> • певна сума прибутку перераховується до бюджету. |

Рисунок. 1.4. – Функції прибутку (побудовано автором на основі [8])

Отже, існує безліч підходів до визначення прибутковості: за функціями, класифікаціями, видами, рисами, показниками, економічною роллю, а також розрахунками за різними об'єктами значення.

1.2. Методи розрахунку та фактори зростання прибутковості діяльності підприємства

Загалом існує декілька методів розрахунку прибутковості. Але для початку потрібно визначити що ж таке методи розрахунку прибутковості. Отже, це насамперед фінансові методи, які дозволяють розрахувати або ж визначити показники рентабельності та прибутковості підприємства (рис. 1.5).

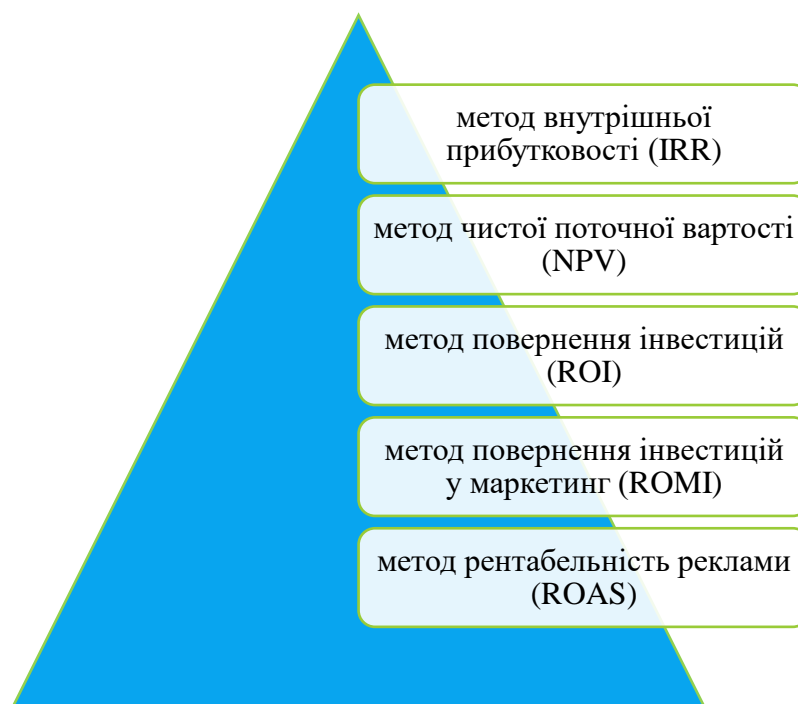


Рис. 1.5. – Методи розрахунку прибутковості підприємства (побудовано автором на основі [9-10])

Перший метод – це метод внутрішньої прибутковості (IRR). Цей метод використовується для оцінки потенційної прибутковості інвестицій, тобто це гранична ставка, що показує найвищу норму прибутку на даний інвестиційний проєкт. Цей метод розраховується за формулою, яку використовують для

розрахунку NPV. NPV або чиста теперішня вартість – це розрахунки, які використовують для визначення вартості, на момент розрахунків, майбутнього потоку платежів. Чиста теперішня вартість покладається на ставку дисконтування (облікову ставку). Ставка дисконтування – це вартість капіталу, що застосовується для визначення NPV майбутнього платежу. Слід зазначити, що дисконтування це єдина методика, яка порівнює вартість різних об'єктів в часі. «IRR розраховується з використанням тієї ж концепції, що й чиста поточна вартість (NPV), за винятком того, що вона встановлює NPV рівним нулю [9]:

$$NPV = 0 = \sum_{t=1}^T \frac{C_t}{(1+IRR)^t} - C_0, \quad (1.1)$$

де T - кількість часових періодів

C_t - чистий приплив грошових коштів за період t

C_0 - вартість початкових інвестицій

IRR - внутрішня норма прибутку

Другий метод розрахунку – це метод чистої поточної вартості або ж NPV. Цей метод розраховується за формулою:

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{R_t}{(1+i)^t}, \quad (1.2)$$

де R_t – чистий приплив-відтік грошових коштів протягом періоду T

T – кількість періодів

i – ставка дисконту або дохід, який можна отримати за альтернативні інвестиції» [9].

Третій метод розрахунку – це метод повернення інвестицій або ж ROI, який характеризується як показник повернення інвестицій та окупності рекламних кампаній. Такий показник виправдовує себе у програмах лояльності; у роботі з клієнтами, усуненні скарг; у прямих продажах з коротким терміном прийняття рішень. Або ж простішими словами, там де можна одразу подивитися результат.

«Тобто це показник, який вимагає миттєвого результату. Є декілька методів розрахунку ROI, наприклад :

$$ROI = \frac{\text{Дохід} - \text{Витрати}}{\text{Витрати}} \times 100\% \quad (1.3)$$

$$ROI = \frac{\text{Прибуток}}{\text{Витрати}} \times 100\% \quad (1.4)$$

$$ROI = \frac{\text{Дохід} \times \text{Маржинальність}}{\text{Витрати}} \times 100\% . \quad (1.5)$$

Маржинальність визначається як різниця між ціною та собівартістю товару» [10].

Четвертий метод – це метод повернення інвестицій у маркетинг або ROMI. Цей метод розраховує ефективність маркетингових інвестицій, розраховується за формулою:

$$ROMI = \frac{\text{Прибуток} - \text{Маркетинговий бюджет}}{\text{Маркетинговий бюджет}} \times 100\%, \quad (1.6)$$

де Прибуток – дохід від запуску реклами;

Маркетинговий бюджет – вартість кампаній і заробітна плата працівників, які працювали над запуском реклами.

П'ятий метод – це метод рентабельність реклами- ROAS, враховує лише прямі витрати. «Метод, який працює з виручкою, а не прибутком і розраховується за формулою :

$$ROAS = \frac{\text{Загальна цінність конверсії}}{\text{Витрати на рекламу}} \quad (1.7)$$

Загальна цінність конверсії- це приблизна середня цінність кожної конверсії (Конверсія (CR)- відсоток відвідувачів сайту, що вчинили цільову дію, тобто скористалися запропонованими послугами, у відношенні від загальної кількості відвідувачів)» [10].

«Прибутковість підприємства залежить не тільки від методів розрахунку, а й від факторів зростання прибутковості. Розрізнять внутрішні та зовнішні фактори впливу. До внутрішніх факторів відносяться: організаційно-управлінські, матеріально-технічні, фінансові, кадрові. Зовнішні фактори це-адміністративні, зовнішньоекономічні та ринкові. Кожен з факторів відіграє важливу роль в прибутковості підприємства, звісно ж при правильному і раціональному застосуванні» [7].

З вище викладеного матеріалу можна зробити такий висновок, що методи розрахунку і фактори зростання прибутковості є одним з ключовий елементів в діяльності та прибутковості підприємства, що є досить важливим та необхідним.

1.3. Нормативна база та зарубіжний досвід підвищення прибутковості підприємства

Нормативна база підвищення прибутковості підприємства включає в себе різні методики та підходи до управління фінансовими ресурсами та оптимізації витрат. Наприклад, розробка системи показників управління результативністю підприємства з метою оптимального планування. Іншим методом є визначення резервів підвищення прибутковості на підприємстві. Також можна розглянути фактори, які впливають на прибуток підприємств в контексті динамічності, невизначеності та ризику сучасного економічного середовища.

Щоб зрозуміти як зарубіжні компанії досягають прибутковості підприємства за різними факторами впливу пропоную розглянути такі компанії як: Apple, Amazon, John Deere, Cargill.

Кожна з цих компаній вводила інноваційні технології (Apple), роботизацію та систематизацію процесів (Amazon), або ж новітні технології (John Deere) та правильне фінансове планування (Cargill) (рис. 1.6).

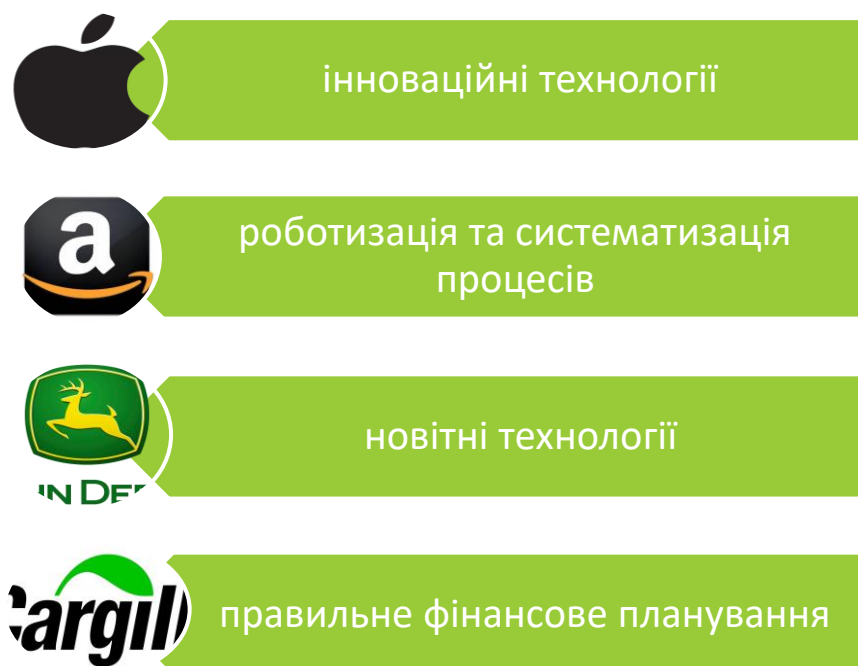


Рисунок 1.6. – Фактори впливу прибутковості підприємства іноземних компаній (згруповано автором на підставі джерел [22-25])

Якщо розглядати кожну з компаній, то *компанія «Apple»* наприклад почала використовувати інноваційні технології в таких галузях: комп'ютерна техніка, мобільні пристрої та програмні забезпечення. Одним з відомих продуктів цієї компанії є MacBook, iPhone, M1(програмне забезпечення для MacBook) [21].

«Компанія *«Amazon»* розробляє новітні технології в галузі електронної комерції. Прикладом цього є система Amazon Go- це система, яка дозволяє покупцям купувати товари безпосередньо з магазину, без черг та касирів. Покупці можуть вибрати товари, які їм потрібні, і піти з магазину без необхідності стояти в черзі або сплачувати за товари на касі. Ця система використовує технології комп'ютерного зору, датчиків та штучного інтелекту для визначення того, які товари були взяті покупцем. Для користування цією системою покупці завантажують на свій смартфон додаток Amazon Go і реєструються в системі» [22].

«Компанія *«John Deere»*»- лідер за інноваціями у галузях технологій точного землеробства. У своїх товарах вони використовують технології штучного інтелекту, системи GPS, що покращують точність землеробських робіт» [23].

«Компанія *«Cargill»*»- розробляє новітні технології в галузі сільського господарства, такі як точне землеробство, що допомагає вирішити найважливіші проблеми землеробства: надлишкове використання ресурсів, великі витрати та руйнівний вплив на довкілля» [24].

Кожна з цих компаній в свою чергу розробила досить необхідні для наслідування іншими компаніями технологіями, які допомагають підвищити прибутковість підприємства. Якщо ж враховувати, тему моєї дипломної роботи, то для підприємства «Старий Порицьк» найкращим об'єктом для наслідування буде компанія «Cargill», яка спеціалізується на новітніх технологіях в галузі сільського господарства. Точне землеробство, яке допомагає в вирішенні важливих проблем в надлишковому використанні ресурсів та руйнівних впливів на довкілля.

Також компанія «John Deere», яка виготовляє сільськогосподарську техніку зі штучним інтелектом та новітніми системами GPS, є досить важливими для агрокомпанії «Старий Порицьк», так як вона використовує в своїй діяльності продукцію цієї компанії. Тому можна вважати, що ці дві компанії є досить гарним прикладом для наслідування не тільки зі сторони підвищення прибутковості, а й зі сторони раціонального використання як робочої сили так і раціонального використання природних земельних ресурсів, з яких підприємство отримує прибуток.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ПРИБУТКОВОСТІ РОБОТИ ТОВ «СТАРИЙ ПОРИЦЬК»

2.1. Загальна характеристика та аналіз основних показників діяльності підприємства

Агрокомпанія ТОВ «Старий Прицицьк» має ЄДРПОУ 37040033, є фермерським господарством, яке займається різними видами діяльності. Компанія ТОВ «Старий Прицицьк» була заснована 17 травня 2010 року. На рисунку 2.1 зображений логотип підприємства «Старий Прицицьк», який використовують при реалізації продукції, що вирощує та виготовляє агрокомпанія.



Рисунок 2.1. – Логотип підприємства «Старий Прицицьк» (джерело [25])

Основними видами діяльності агрокомпанії ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "СТАРИЙ ПОРИЦЬК" за КВЕД є молочне тваринництво, рослинництво та виготовлення органічної молочної продукції за найвищими стандартами якості.

Якщо розглядати більш детально то компанія вирощує і виробляє продукцію таких сфер тваринництва: виробництво молока та іншої молочної продукції, мед, ВРХ, свиноводство, коні, бджолярство, а ще компанія вирощує зернові та технічні культури такі як : пшениця, овес, гречка, льон.

Так як підприємство займається виробництвом сирів та молочної продукції, вирощуванням і експортом льону та гречки до Швейцарії і Нідерландів, то згідно з цим підприємство має сертифікат «Органік стандарт», що дійсно підтверджує те, що продукція є органічна.

Майно ТОВ «Старий Порицьк» є його основні засоби, а також обігові ресурси та матеріальні цінності. Вартісний обсяг майна підприємства відображено у його балансі. Також слід зазначити, що досліджуване господарство має у власності майно, яке було передано йому засновниками, а також продукції, яку воно виготовляє у процесі своєї виробничо-господарської діяльності.

Керує підприємством директор – Юсковець Микола Ігорович, який щоденно направляє власні розпорядження до керівників різних відділів. Структура управління ТОВ «Старий Порицьк» зображена на (рис. 2.2).

Така організаційна структура господарства відповідає обраному виду економічної діяльності та забезпечує нормальний виробничий процес.

В компетенції директора ТОВ «Старий Порицьк» є:

- здійснення оперативного керівництва діяльністю підприємства;
- розпорядження майном та коштами підприємства у порядку, визначеному Зборами засновників;
- реалізація щорічних планів діяльності підприємства, які затверджуються його учасниками;
- складання проектів планів, звітів про їх виконання, представлення збором учасників річного балансу та звіту про фінансово-господарську діяльність за підсумками року;
- розробка локальних нормативних актів підприємства;
- укладення угод, договорів від імені підприємства;
- затвердження посадових інструкцій, прийом і звільнення працівників підприємства;
- видання наказів, обов'язкових для всіх працівників підприємства.

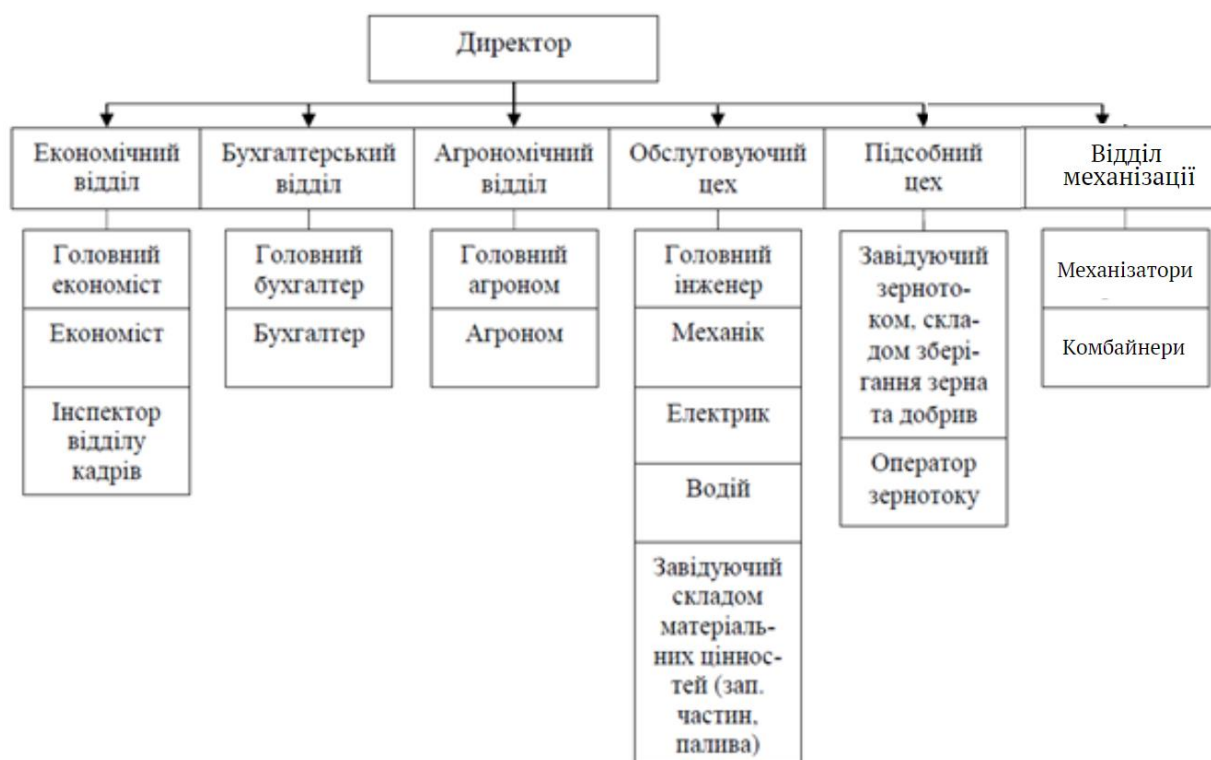


Рисунок 2.2. – Організаційна структура ТОВ «Старий Порицьк» (побудовано автором)

На другому рівні управління є головний бухгалтер, інженер, агроном та зоотехнік. Кожен із них відповідає за свою функціональну сферу діяльності. Головний бухгалтер координує фінансово-грошові потоки ТОВ «Старий Порицьк», головний агроном відповідає за своєчасність та результативність обробки земельних ресурсів, головний інженер забезпечує технічну та технологічну складові виробничої діяльності, головний зоотехнік відповідає за сферу тваринництва.

Для розуміння особливостей формування та використання фінансового потенціалу підприємства, використовуючи фінансову звітність підприємства (Додатки А, Б, В, Г, Д, Е) розглянемо динаміку техніко-економічних показників ТОВ «Старий Порицьк» за 2020-2022 рр. (таблиця 2.1).

Як видно з таблиці 2.1, у 2022 році порівняно 2020-2021 роками відбулося значне покращення всіх показників діяльності підприємства.

Таблиця 2.1. – Динаміка техніко-економічних показників ТОВ «Старий
Порицьк» у 2020-2022 рр.

| Показники | За рік | | | Абсолютне відхилення, ± | | Темп приросту, % | |
|---|---------|---------|---------|-------------------------|---------------|------------------|---------------|
| | 2020 | 2021 | 2022 | 2022/ 2021 | 2022/ 2020 | 2022/ 2021 | 2022/ 2020 |
| Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), млн. грн. | 8,677 | 39,988 | 50,796 | 10,808 | 42,119 | 27,03 | 485,41 |
| Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), млн. грн. | 6,977 | 38,328 | 48,005 | 9,677 | 41,028 | 25,25 | 588,05 |
| Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток) | 5,29 | 7,376 | 12,054 | 4,678 | 11,525 | 63,42 | 2 178,64 |
| Чисельність працюючих, осіб | 34 | 44 | 119 | 75 | 85 | 170,46 | 250 |
| Чисельність промислово-виробничого персоналу, Осіб | 25 | 35 | 107 | 72 | 82 | 205,71 | 328 |
| Фонд оплати праці усіх працівників, тис. грн. | 405,310 | 517,840 | 914,920 | 397,080 | 509,610 | 76,68 | 125,73 |

Примітка. Розраховано автором на підставі фінансових звітів ТОВ «Старий Порицьк».

Так, в 2020 році ТОВ «Старий Порицьк» сформувало чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), в розмірі 8,677 млн. грн. На кінець періоду дослідження (2022 р.) чистий дохід становить 50,796 млн. грн, що на 485,41 % більше показника на початок періоду аналізу. Це вказує на здатність підприємства діяти в складних економічних умовах, використовувати наявні конкурентні переваги, задовольняти потреби свого цільового сегменту ринку. Це призводить до того, що у підприємства залишається більше фінансових ресурсів для того, щоб покрити постійні і змінні витрати, заохочувати ефективних співробітників, погашати фінансові зобов'язання.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства є найбільш важливим індикатором, що свідчить про здатність підприємства створювати

додану вартість, займати стійке ринкове становище за рахунок реалізації якісних бізнес-процесів.

Чистий прибуток формується під впливом усіх управлінських рішень, які були зроблені протягом періоду аналізу, а також об'єктивних зовнішніх і внутрішніх процесів. Суттєве зростання чистого прибутку підприємства свідчить про підвищення ефективності господарських процесів на підприємстві – за останній рік прибуток зріс з 7,376 млн. грн до 12,054 млн. грн. Важливо підтримувати поточну динаміку, що дозволить досягати більш відчутного фінансового результату ТОВ «Старий Порицьк».

Відмітимо також, що дещо збільшився фонд оплати праці – на 397 080 тис. грн за останній рік.

Середньооблікова кількість штатних працівників за 2020-2022 роки збільшилася на 85 працівників.

Загалом, за 3 роки відбулось суттєве підвищення темпу показників: дохід від реалізації послуг – 485,41 %; собівартість послуг – 588,05 %; чистий прибуток – 2 178,64 %.

2.2. Аналіз показників прибутку та рентабельності

Як відомо усім, кожне підприємство працює з певною метою. Вона визначається по-різному, наприклад, в певних випадках вказується, що вона полягає в прагненні максимізувати вартість компанії. Проте, незалежно від того, яким способом формується ціль, вона завжди охоплює питання, пов'язані з досягненням фінансових надлишків. А саме, ринковий успіх підприємства, який залежить від його платоспроможності, що забезпечить виживання, а також від величини одержуваного прибутку, що сильно впливає на вартість індивіда.

У навчальній літературі пояснюється, що рентабельність відноситься до фінансового стану підприємства, яке відбивається на фінансовому результаті його господарської діяльності. Він показує, наскільки ефективно підприємство

веде цю діяльність. Крім того, рентабельність розглядається в розрізі рентабельності або дефіциту. Рентабельністю називають ситуацію, при якій підприємство формує бухгалтерський надлишок доходів над понесеними витратами тобто чистий прибуток. Дефіцит, навпаки, виникає, коли суб'єкт господарювання зазнає збитків. Рентабельність можна визначити і по-іншому – «це здатність підприємства генерувати прибуток». Будь-яка підприємницька діяльність повинна приносити прибуток. Тому дуже хорошим показником рентабельності, здається, є чистий прибуток, досягнутий суб'єктом господарювання. Вона є суттю рентабельності, в той час як неприбуткове підприємство є збитковим. Також вимірювання рентабельності підприємства ґрунтується на даних, які надходять з бухгалтерської звітності. Різні елементи фінансової звітності певним чином взаємопов'язані. На стороні власного капіталу балансу є стаття нерозподіленого прибутку і чистого прибутку. Ці дві категорії безпосередньо відносяться до фінансового результату, який представлений у звіті про фінансові результати. Слід пам'ятати, що нерозподілений прибуток являє собою ту частину чистого прибутку, яка не була розподілена акціонерам компанії у вигляді дивідендів.

Звіт про рух грошових коштів також тісно пов'язаний зі звітом про фінансові результати. Залежно від методу, за яким вона була складена, в неї входять, в тому числі, стаття чистого прибутку (непрямий метод) або операційного прибутку (прямий метод). Згідно з інтуїцією, це означає, що сальдо грошових потоків буде залежати від сформованих фінансових надлишків, а також стану грошових ресурсів, якими володіє компанія.

Фінансовий результат, який відображає рентабельність підприємства, також є частиною звіту про зміни власного капіталу. Цей елемент звіту дуже докладно показує будь-які зміни в структурі складових власного капіталу. Ця інформація особливо важлива для інвесторів, оскільки інформує про те, як змінюється їх частка в активах компанії.

В аналізі рентабельності дуже важливі окремі елементи, включені в бухгалтерську звітність. Особливу роль в даному випадку відіграє

бухгалтерський баланс. А саме, велика частина фінансових показників, при його побудові використовуються окремі категорії майна або капіталу. На основі цієї інформації він проводить аналіз показника, який показує рівень рентабельності по відношенню до іншої суми, наприклад, понесених витрат.

Кожна прибуткова компанія генерує надлишок доходу над витратами. Вони можуть використовуватися в підприємницькій діяльності, або виплачуватися акціонерам у вигляді дивідендів. Прибуток, який утримує суб'єкт господарювання, збільшить грошові ресурси, і їх можна інвестувати в розвиток підприємства.

Слід уточнити, що компанії з високим ступенем прибутковості не завжди зможуть покрити всі свої зобов'язання, особливо короткострокові. Це означає, що навіть прибуткові суб'єкти можуть втратити ліквідність. Це пояснюється тим, що отримання чистого бухгалтерського прибутку не завжди призводить до збільшення грошових коштів, навіть коли весь прибуток зберігається в компанії. А саме, частина грошових відтоків (витрат) не включається до складу витрат, включених до рахунку прибутків і збитків.

Кращим прикладом відтоку грошових коштів, який не зробить великого впливу на прибуток, є покупка основних засобів. Компанії, які купують автомобілі за готівку, несуть одноразові витрати. Однак витрати з даного періоду включатимуть лише знецінення цього основного засобу (амортизацію), яке зазвичай розтягується на багато років. Таким чином, інвестиційна діяльність може призвести до того, що суб'єкт господарювання не тримає грошові кошти, незважаючи на досягнення позитивного фінансового результату.

Ще один приклад відтоку грошових коштів - погашення заборгованості. Багато компаній фінансують свою діяльність за рахунок іноземного капіталу, тобто позик, кредитів або фінансового лізингу. Такі зобов'язання повинні погашатися вчасно. Кожен внесок включає процентну та капітальну частину. У витрати включається тільки процентна частина. Погашення капіталу буде витратою, але не витратами. Тому він не буде включений в звіт про прибутки і збитки і, як наслідок, не вплине на фінансовий результат.

Потрібно враховувати, що аналіз прибутку відіграє важливу роль в діяльності підприємства. В даний час існує багато методів аналізу прибутку, основними з яких є: впровадження вертикальний і горизонтальний аналіз показників доходів, витрат і прибутку; проведення аналізу прибутковості (рентабельність бізнесу); факторний аналіз прибутку від реалізації продукції; аналіз розміру прибутку з урахуванням інформації про асортиментну політику та рівень продажних цін; проведення оцінки співвідношення витрати-обсяг-прибуток; розрахунок резервів на зростання прибутку (за даними бухгалтерського обліку бухгалтерський облік та внутрішня звітність) тощо.

Вчені В.І. Блонська, І.В. Паньків [11] пропонують аналіз прибутку за певними етапами (рис. 2.3).

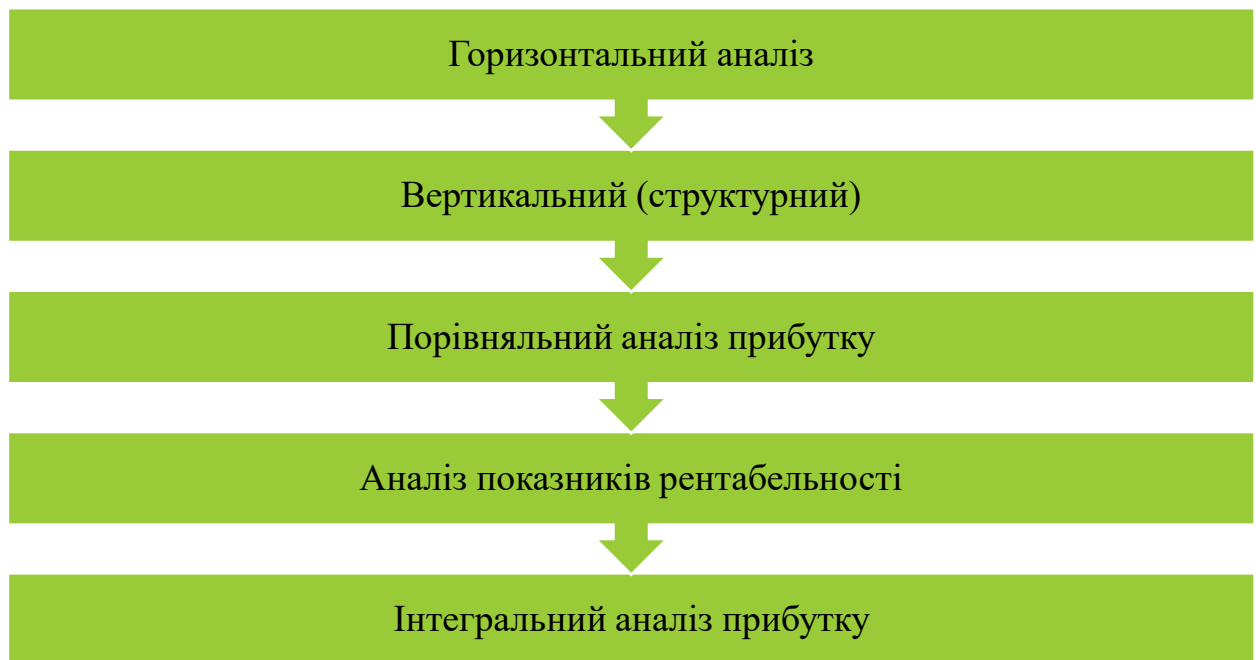


Рисунок 2.3. –Аналіз прибутку за етапами (побудовано автором за джерелом [11])

«Кожен з цих етапів аналізу прибутку має своє значення, наприклад:

- горизонтальний аналіз – це порівняння коефіцієнтів прибутку в динаміці;
- вертикальний або ж структурний – це визначення структури прибутку за сферами діяльності, видами продукції, структурний аналіз розподілу прибутку

– порівняльний аналіз прибутку – це порівняння значень окремих груп аналогічних його показників між собою

– аналіз показників рентабельності – полягає в тому, щоб оцінити ефективність продажу; здійснити оцінювання ефективності використання власного капіталу; доцільність зростання обсягів капіталу; доцільність нарощування величини оборотних активів та ін.

– факторний (інтегральний) аналіз прибутку – це фінансовий аналіз, який полягає в оцінці впливу окремих чинників на результативний показник» [11].

Також існує аналіз операцій з формування і розподілу прибутку, що є досить важливим в аналізі прибутковості підприємства, так вчена І. Панченко [12] запропонувала власну методику аналізу операцій з формування і розподілу прибутку, що включає наступні кроки (рис. 2.4).

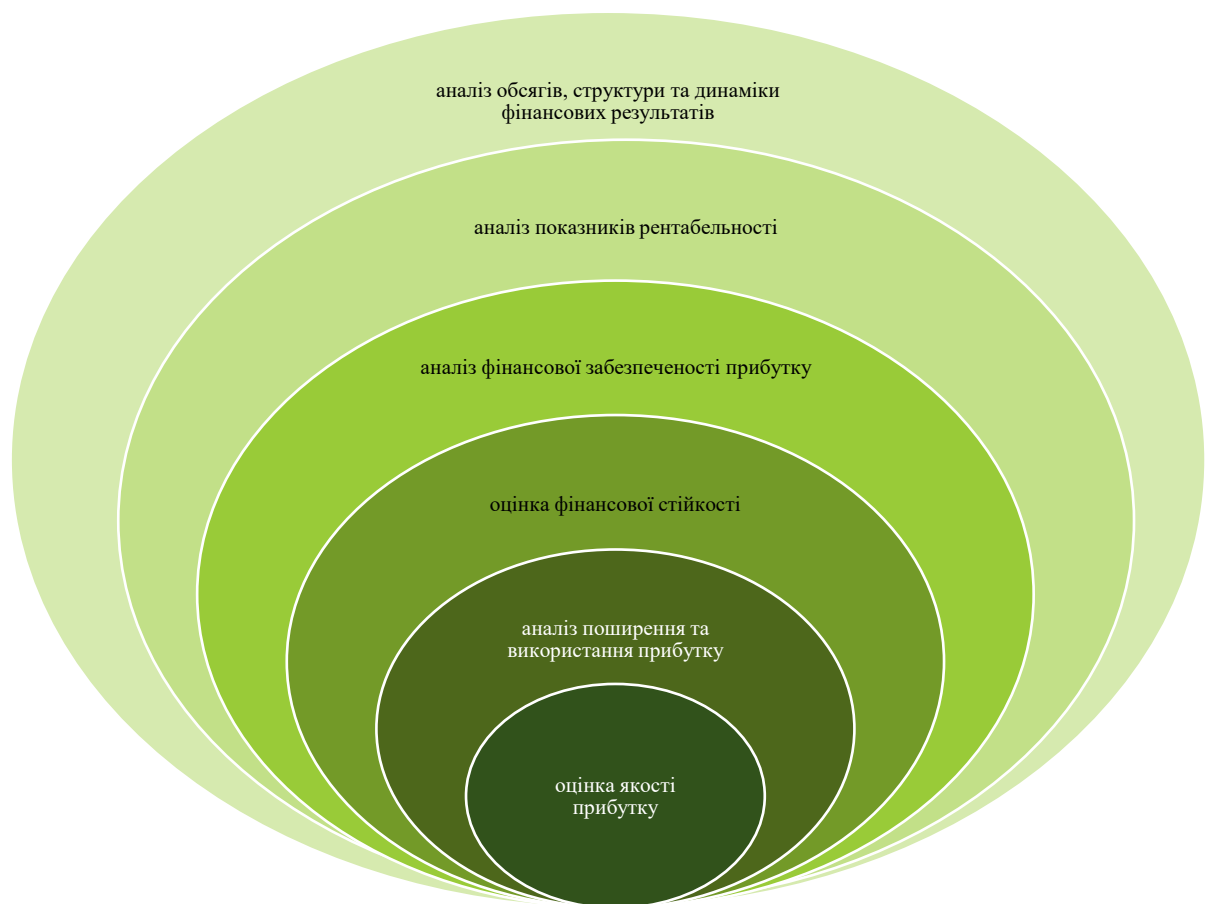


Рисунок 2.4. – Аналіз операцій з формування і розподілу прибутку
(побудовано автором за джерелом [11])

Підприємство може самостійно обирати методи аналізу прибутку відповідно до вимог, цілей і стратегічних цілей. З вище викладеного матеріалу можна побачити, що кожен із методів базується на збільшенні прибутку і зниженні експлуатаційних витрат.

Отже, «збільшення прибутку можливе за рахунок: збільшення обсягів виробництва та реалізації товарів; мотивація власних працівників до підвищення ефективності праці; зниження собівартості продукції продукти; ефективна реалізація цінової політики; оформлення правових договірних відносин з постачальниками, посередниками, покупцями, які надають гарантії; вдосконалення системи маркетингу підприємства; розширення асортименту продукції з високим рівнем рентабельності; постійний моніторинг наукові дослідження з аналізу ринку, поведінки споживачів і конкуренції» [13].

Потрібно пам'ятати і про фінансову стабільність для підприємства, що є одним з найважливіших і головних завдань, необхідних для функціонування та розвитку підприємства. «Прибутковість оцінюється за допомогою системи показників рентабельності, а саме:

- рентабельність активів;
- рентабельність інвестицій;
- рентабельність оборотних активів;
- рентабельність проданої продукції
- рентабельність власного капіталу» [19].

Поняття прибуток описують по різному, але якщо стисло і зрозуміло для всіх, це перевищення доходів над витратами. Рентабельність в свою ж чергу показує якою буде віддача із вкладеного капіталу чи використаних ресурсів.

Для того щоб проаналізувати показники прибутку та рентабельності ТОВ «Старий Порицьк» надав фінансову звітність за останні 3 роки (2020,2021,2022), а саме: актив балансу, пасив балансу та звіт про фінансові результати за певний рік. У таблиці 2.2 можна спостерігати рентабельність підприємства за 3 роки, враховуючи всі зовнішні фактори і вплили підприємство, попри складну економічну ситуацію в країні є досить рентабельним.

Таблиця 2.2. – Динаміка показників рентабельності ТОВ «Старий Порицьк»

| Показники | 2020 рік | 2021 рік | 2022 рік |
|---------------------------------------|----------|----------|----------|
| Рентабельність активів (%) | 73,07 | 145,77 | 257,56 |
| Рентабельність оборотних активів (%) | 12,81 | 8,5 | 12,22 |
| Рентабельність інвестицій (%) | 78,61 | 169,96 | 339,61 |
| Рентабельність проданої продукції (%) | 60,97 | 18,45 | 23,73 |
| Рентабельність власного капіталу (%) | 78,61 | 169,96 | 339,61 |

Примітка: побудовано автором на основі фінансової документації підприємства

Отже, аналіз показників - це сукупність загальних прийомів, що дозволяють в повній мірі оцінити фінансовий стан компанії, а також ефективність її розвитку. Однією з частин аналізу показника є аналіз рентабельності – його достовірне проведення дозволяє зробити висновки про ефективність роботи компанії, що безпосередньо впливає на планування наступних кроків її розвитку. Рентабельність активів по підприємству «Старий Порицьк» за останні 3 роки різко зростала, так у 2022 році відсоток рентабельності активів зросла на 184,49% порівняно з 2020 роком.

Рентабельність оборотних активів пішла на спад і у 2022 році відсоток рентабельності оборотних активів зменшилася на 0,59% порівняно з 2020 роком. Щодо рентабельності інвестицій, то з «таблиці 2.1» можна побачити стрімке зростання рентабельності інвестицій, а саме у 2022 році порівняно з 2020 роком рентабельність зросла на 261%. Гірша ситуація з рентабельністю проданої продукції у 2022 році вона знизилася аж на 37,24% в порівнянні з 2020 роком. Рентабельність власного капіталу, як і рентабельність інвестицій збільшилася на 261% якщо порівнювати 2022 рік з 2020 роком.

Загалом криза досить вагомо вплинула на підприємство, але не зважаючи на це, агрокомпанія «Старий Порицьк» є досить рентабельним підприємством.

2.3. Факторний аналіз прибутковості підприємства

Факторний (інтегральний) аналіз прибутку – це фінансовий аналіз, який полягає в оцінці впливу окремих чинників на результативний показник. При цьому він може бути як прямим (власне аналіз), коли результативний показник розбивається на складові, так і зворотним (синтез), коли окремі елементи об'єднуються в загальний результативний показник. Серед основних видів цього аналізу виділяють систему інтегрального аналізу ефективності використання активів підприємства за методикою компанії «Дюпон».

В основі даної системи аналізу коефіцієнта рентабельності активів підприємства є добуток коефіцієнта рентабельності реалізації продукції на коефіцієнт оборотності (кількість оборотів) активів:

$$R_a = R_{pp} \times KO_a, \quad (2.1)$$

де R_a – коефіцієнт рентабельності активів;

R_{pp} – коефіцієнт рентабельності реалізації продукції;

KO_a – коефіцієнт оборотності (кількість оборотів) активів.

Для інтегрального аналізу ефективності використання власного капіталу у моделі «Дюпона» використовують такий розрахунок, як :

$$R_{СК} = \frac{ЧП_0}{СК_0} = \frac{ЧП_0}{P} \times \frac{P}{A} \times \frac{A}{СК}, \quad (2.2)$$

де $R_{СК}$ – рентабельність власного капіталу;

$ЧП_0$ – сума чистого прибутку в даному періоді, отримана від усіх видів господарської діяльності;

$СК$ – середня сума власного капіталу підприємства в даному періоді (розрахована як середня хронологічна);

A – середня сума всіх активів підприємства, що використовуються, в даному періоді (розрахована як середня хронологічна);

P – загальний об'єм реалізації продукції в даному періоді.

Рентабельність власного капіталу розраховується за формулою:

$$P_{\text{вк}} = \frac{\text{ЧП}}{(\text{ВК}_{\text{пп}} + \text{ВК}_{\text{кп}})/2}, \quad (2.3)$$

де $\text{ВК}_{\text{пп}}$ та $\text{ВК}_{\text{кп}}$ – величина власних засобів на початок і на кінець періоду;

ЧП – чистий прибуток підприємства.

Рентабельність продажу за чистим прибутком:

$$P_{\text{пр}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВР}}, \quad (2.4)$$

де $P_{\text{пр}}$ – рентабельність продажу;

ЧП – чистий прибуток;

ВР – виручка від реалізації продукції.

Формула оборотності активів підприємства:

$$O_a = \frac{\text{ВР}}{(\text{А}_{\text{пп}} - \text{А}_{\text{кп}})/2}, \quad (2.5)$$

де O_a – оборотність активів;

ВР – виручка від реалізації за період;

$\text{А}_{\text{пп}}$, $\text{А}_{\text{кп}}$ – величина активів на початок і кінець періоду.

Також існує формула для розрахунку фінансової структури підприємства :

$$\text{ФС} = \frac{\bar{A}}{\text{ВК}}, \quad (2.6)$$

де \bar{A} – середня сума всіх активів підприємства в даний період;

ВК – власний капітал.

Формули (2.1-2.6) для розрахунку взяті з джерела [14].

Результати такого аналізу дають змогу визначити вплив окремих факторів на позитивну та негативну діяльність підприємства. Користуючись методикою компанії «Дюпон» розглянемо факторний аналіз підприємства за 2020-2022 роки (табл. 2.3).

Таблиця 2.3. – Інтегральний аналіз ефективності використання активів підприємства

| Коефіцієнти | 2020 рік | 2021 рік | 2022 рік |
|--|----------|----------|----------|
| Рентабельність активів (Ра) | 781,03 | 156,83 | 289,98 |
| Інтегральний аналіз ефективності (Рск) | 52,9 | 73,76 | 120,54 |
| Рентабельність власного капіталу (Рвк) | 52,9 | 73,76 | 120,54 |
| Рентабельність продажу (Рпр) | 0,61 | 0,19 | 0,24 |
| Оборотність активів (Оа) | - 0,12 | - 4,48 | - 2,55 |
| Фінансова структура (ФС) | 824,7 | 1 636,9 | 1 925,3 |

Примітка. Побудовано автором на основі фінансової документації та власних розрахунків.

Розрахунки інтегрального аналізу ефективності використання активів підприємства за 2020 – 2022 роки:

2020 рік:

$$Ra = Rpr \times KOa = 60,97 \times 12,81 = 781,03;$$

$$Rsk = \frac{ЧП_0}{СК_0} = \frac{ЧП_0}{P} \times \frac{P}{A} \times \frac{\bar{A}}{СК} = 5,29 / 0,1 = 52,9;$$

$$Rvk = \frac{ЧП}{(VK_{пп} + VK_{кп})/2} = 5,29 / ((0,1 + 0,1) / 2) = 52,9;$$

$$Rpr = \frac{ЧП}{BP} = 5,29 / 8,677 = 0,61;$$

$$Oa = \frac{BP}{(A_{пп} - A_{кп})/2} = 8,677 / ((10,179 - 154,761) / 2) = - 0,12;$$

$$FS = \frac{\bar{A}}{BK} = 82,47 / 0,1 = 824,7.$$

2021 рік:

$$P_a = P_{\text{ПР}} \times K_{Oa} = 18,45 \times 8,5 = 156,83;$$

$$P_{\text{СК}} = \frac{\text{ЧП}_0}{\text{СК}_0} = \frac{\text{ЧП}_0}{P} \times \frac{P}{\bar{A}} \times \frac{\bar{A}}{\text{СК}} = 7,376 / 0,1 = 73,76;$$

$$P_{\text{ВК}} = \frac{\text{ЧП}}{(\text{ВК}_{\text{ПП}} + \text{ВК}_{\text{КП}}) / 2} = 7,376 / ((0,1 + 0,1) / 2) = 73,76;$$

$$P_{\text{ПР}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВР}} = 7,376 / 39,988 = 0,19;$$

$$O_a = \frac{\text{ВР}}{(\text{A}_{\text{ПП}} - \text{A}_{\text{КП}}) / 2} = 39,988 / (- 8,93) = - 4,48;$$

$$\Phi C = \frac{\bar{A}}{\text{ВК}} = 163,69 / 0,1 = 1636,9.$$

2022 рік:

$$P_a = P_{\text{ПР}} \times K_{Oa} = 23,73 \times 12,22 = 289,98;$$

$$P_{\text{СК}} = \frac{\text{ЧП}_0}{\text{СК}_0} = \frac{\text{ЧП}_0}{P} \times \frac{P}{\bar{A}} \times \frac{\bar{A}}{\text{СК}} = 12,054 / 0,1 = 120,54;$$

$$P_{\text{ВК}} = \frac{\text{ЧП}}{(\text{ВК}_{\text{ПП}} + \text{ВК}_{\text{КП}}) / 2} = 12,054 / ((0,1 + 0,1) / 2) = 120,54;$$

$$P_{\text{ПР}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВР}} = 12,054 / 50,796 = 0,24;$$

$$O_a = \frac{\text{ВР}}{(\text{A}_{\text{ПП}} - \text{A}_{\text{КП}}) / 2} = 50,796 / (- 19,92) = - 2,55;$$

$$\Phi C = \frac{\bar{A}}{\text{ВК}} = 192,53 / 0,1 = 1925,3.$$

Отже, аналізуючи показники «таблиці 2.2» можна зробити такі висновки, що за останні три роки рентабельність активів зменшилася на 491,05; інтегральний аналіз ефективності зрiс на 67,64; рентабельність власного капіталу також зросла на 67,64 ; щодо рентабельності продажу то вона знизилася на 0,37; оборотність активів впала на 2,43; а фінансова структура зросла на 1 100,6. Тобто з «таблиці 2.2» можна зробити такі висновки, що криза 2020-2022 років, а також всі зовнішні фактори, які впливають на прибутковiсть підприємство дають погану динаміку прибутковості. Рентабельність активів, рентабельність продажів та оборотність активів падають, натомість інтегральний аналіз, рентабельність власного капіталу та фінансова структура за цей період зростає.

В умовах сучасної кризи потрібно і пам'ятати про ліквідність підприємства та його платоспроможність. То що ж таке ліквідність підприємства? Ліквідність підприємства - це його здатність своєчасно розраховуватися за своїми зобов'язаннями. У багатьох спеціальних літературних джерелах поняття платоспроможності ототожнюється з поняттям ліквідності. Для того щоб оцінити ліквідність підприємства та його платоспроможність існує 4 коефіцієнта оцінки. Формули для розрахунку коефіцієнтів ліквідності було взято з джерела [15]. При аналізі ліквідності необхідно оцінити поточний розмір ліквідних активів і майбутні зміни ліквідності. Загалом про зниження ліквідності підприємства буде свідчити той факт, що відтік грошових коштів перевищує їх надходження. Для оцінки ліквідності використовуються такі коефіцієнти:

1) коефіцієнт загальної ліквідності (загальний коефіцієнт покриття). (ЗКП). Він показує здатність підприємства розраховуватися за своїми поточними зобов'язаннями (ПЗ) за рахунок усіх оборотних активів (ОА) і розраховується за такою формулою:

$$\text{ЗКП} = \frac{\text{ОА}}{\text{ПЗ}}. \quad (2.7)$$

Оптимальне значення цього показника знаходиться в діапазоні від 1 до 3.

2) коефіцієнт швидкої ліквідності (коефіцієнт середньої ліквідності), (КШЛ). Він показує, якою мірою всі поточні фінансові зобов'язання компанії можуть бути покриті високоліквідними активами (включаючи готові готівкові кошти), і розраховується за такою формулою:

$$\text{КШЛ} = \frac{\text{ГА} + \text{ПФІ} + \text{ДЗ}}{\text{ПЗ}}, \quad (2.8)$$

де ГА - грошові активи, грн.;

ПФІ - поточні фінансові інвестиції, грн.;

ДЗ — дебіторська заборгованість, грн.

Межі норми від 0,8 до 1.

3) коефіцієнт абсолютної ліквідності (КАЛ). Показує, скільки компанія на даний момент може покрити свої зобов'язання готовими засобами платежу на певну дату:

$$\text{КАЛ} = \frac{\text{ГА} + \text{ПФІ}}{\text{ПЗ}} . \quad (2.9)$$

Нормативне значення коефіцієнта абсолютної ліквідності коливається в межах 0,2 до 1.

4) розмір власного оборотного капіталу (ВОК) – показник оцінки ліквідності і платоспроможності підприємства:

$$\text{ВОК} = \text{ПА} - \text{ПП} , \quad (2.10)$$

де ПА- поточні активи;

ПП- поточні пасиви.

Пропонується розрахувати та розглянути коефіцієнти ліквідності по підприємству «Старий Порицьк». Як було описано вище їх існує 4, а саме ЗКП – загальний коефіцієнт покриття, КШЛ – коефіцієнт швидкої ліквідності, КАЛ – коефіцієнт абсолютної ліквідності, ВОК – розмір власного оборотного капіталу. Отже, у таблиці 2.4 розраховано коефіцієнти ліквідності за 2020-2022 роки.

Таблиця 2.4. – Коефіцієнти ліквідності ТОВ «Старий Порицьк» 2020-2022 роки

| Коефіцієнти ліквідності | 2020 рік | 2021 рік | 2022 рік |
|---|----------|----------|----------|
| Коефіцієнт загальної ліквідності (ЗКП) | 5,73 | 6,25 | 7,73 |
| Коефіцієнт швидкої ліквідності (КШЛ) | 2,67 | 2,72 | 3,75 |
| Коефіцієнт абсолютної ліквідності (КАЛ) | 2,67 | 2,72 | 3,75 |
| Розмір власного оборотного капіталу (ВОК) | 0 | 0 | 0 |

Примітка. Побудовано автором на основі фінансової звітності.

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за 2020 рік:

$$\text{ЗКП} = \text{ОА}/\text{ПЗ} = 75,261/13,139 = 5,73;$$

$$\text{КШЛ} = (\text{ГА} + \text{ПФІ} + \text{ДЗ})/\text{ПЗ} = (20,0 + 0,0 + 15,1)/13,139 = 2,67;$$

$$\text{КАЛ} = (\text{ГА} + \text{ПФІ})/\text{ПЗ} = (20,0 + 15,1)/13,139 = 2,67;$$

$$\text{ВОК} = \text{ПА} - \text{ПП} = 0 - 0 = 0.$$

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за 2021 рік:

$$\text{ЗКП} = \text{ОА}/\text{ПЗ} = 89,245/14,278 = 6,25;$$

$$\text{КШЛ} = (\text{ГА} + \text{ПФІ} + \text{ДЗ})/\text{ПЗ} = (36,0 + 0,0 + 2,8)/14,278 = 2,72;$$

$$\text{КАЛ} = (\text{ГА} + \text{ПФІ})/\text{ПЗ} = (36,0 + 2,8)/14,278 = 2,72;$$

$$\text{ВОК} = \text{ПА} - \text{ПП} = 0 - 0 = 0.$$

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за 2022 рік:

$$\text{ЗКП} = \text{ОА}/\text{ПЗ} = 107,966/13,964 = 7,73;$$

$$\text{КШЛ} = (\text{ГА} + \text{ПФІ} + \text{ДЗ})/\text{ПЗ} = (12,0 + 0,0 + 40,4)/13,964 = 3,75;$$

$$\text{КАЛ} = (\text{ГА} + \text{ПФІ})/\text{ПЗ} = (12,0 + 40,4)/13,964 = 3,75;$$

$$\text{ВОК} = \text{ПА} - \text{ПП} = 0 - 0 = 0.$$

Розрахунки здійснювалися на основі наданої документації підприємством «Старий Порицьк».

Отже, аналізуючи таблицю 2.3 можна зробити висновки, що дане підприємство не відповідає нормативним значенням ліквідності, а саме коефіцієнт загальної ліквідності, який мав коливатися в межах від 1 до 3 за три роки має досить погану динаміку та зростає щороку, а якщо порівняти період з 2020 по 2022 то коефіцієнт загальної ліквідності зріс на 2, що означає неспроможність підприємства розрахуватися зі своїми поточними зобов'язаннями за рахунок оборотних активів. Коефіцієнт швидкої ліквідності, який показує якою мірою всі поточні фінансові зобов'язання компанії можуть бути покриті високоліквідними активами також є поза межами норми. Так з 2020

по 2022 цей коефіцієнт зріс на 1,08, що показує як підприємство нераціонально використовує і розподіляє власні ресурси. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує скільки компанія на даний момент може покрити свої зобов'язання готовими засобами платежу на певну дату. Межі цього коефіцієнту коливається від 0,2 до 1. Проте на даному підприємстві можна побачити знову ж таки погану динаміку цього показника, натомість зниження з кожним роком цей показник навпаки зростає, в порівнянні 2020 року з 2022 роком показник зріс на 1,08. Розмір власного оборотного капіталу, який оцінює ліквідність і платоспроможність підприємства, має також межі норми, які коливаються від 1. Цей показник також має погану динаміку, за всі роки цей коефіцієнт дорівнює 0. Тобто власного оборотного капіталу на підприємстві немає.

Отже, провівши факторний аналіз підприємства можна зробити висновки, що економічна криза достатньо вплинула на підприємство, тому на даний момент показники ліквідності перевищують норму, а інтегральний аналіз ефективності використання активів підприємства показав наскільки деякі активи використовуються не раціонально.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Проведене дослідження в даній роботі показує не тільки як функціонує підприємство, а й вплив проблеми усіх підприємств сьогодення – кризи. Досліджуючи підприємство яке з 2010 року функціонує і розвивається можна побачити, що криза впливає і на такі довготривалі компанії як «Старий Порицьк». Хоча й підприємство нарощує робочу силу, відкриває нові напрямки у розвитку своєї агрофірми та досягає нових вершин закордоном, криза нажалась вносить свої корективи. Слід врахувати, що основним показником виробничо-фінансової діяльності підприємства є прибуток або збиток. Кінцевий фінансовий результат складається з фінансових результатів від реалізації продукції, робіт та послуг, основних засобів, нематеріальних активів, іншого майна підприємства, цінних паперів, валюти та інших видів фінансових ресурсів.

Прибуток або збиток від реалізації послуг визначається як різниця між виручкою від реалізації послуг і суми нарахованого ПДВ, платежів передбачених законодавством, а також суми витрат, які включають в собівартість реалізованих послуг.

Суть ефективності діяльності агрофірми полягає в прирості її результативності. Система показників економічної ефективності фермерського підприємства складається з двох підсистем:

Перша – показники ефективності використання виробничих ресурсів (трудових, матеріальних ресурсів, основних засобів)

Друга – узагальнюючі показники економічної ефективності виробництва (собівартість, прибуток, рентабельність).

Отже, рентабельність – це співвідношення прибутку до витрат. В даному випадку рентабельність підприємства залежить від багатьох чинників, які в свою чергу пов'язані між собою. Прибуток підприємства включає в собі дохід мінус витрати або так званий чистий дохід. Рентабельність відіграє важливу роль в діяльності підприємства. Адже інвестори розглядають для своїх інвестицій лише

рентабельні та перспективні підприємства. Це є основним і важливим пунктом для інвестування коштів.

В моменті дослідження було з'ясовано такі моменти:

- динаміка прибутковості в 2022 році порівняно 2020-2021 роками значно покращилася;
- підвищення чистого доходу підприємства, що становить 50 796 млн. грн.;
- продукція яку виготовляє дане підприємство проходить перевірку згідно найвищих норм стандартів;
- ТОВ «Старий Порицьк» отримало сертифікат якості «Органік стандарт»;
- Агрокомпанія співпрацює із швейцарським інститутом, який досліджує органічне сільське господарство;
- дане підприємство не відповідає нормативним значенням ліквідності;
- неспроможність підприємства розраховатися зі своїми поточними зобов'язаннями за рахунок оборотних активів;
- підприємство нерационально використовує і розподіляє власні ресурси;
- неспроможність компанії на даний момент покрити свої зобов'язання готовими засобами платежу на певну дату;
- відсутність власного оборотного капіталу на підприємстві;
- за останні три роки рентабельність активів знизилася;
- рентабельність продажів, через кризу помітно знизилася;
- оборотність активів падають, що призводить до певних проблем;
- зростання інтегрального аналізу є хорошим показником прибутковості;
- зростання рентабельності власного капіталу;
- зростання фінансової структури, незважаючи на вплив зовнішніх чинників;
- відкриття нової сфери діяльності;
- збільшення штату працівників, та їхньої заробітної плати;
- зростання рентабельності активів, рентабельності інвестицій, рентабельності власного капіталу по підприємству «Старий Порицьк»;

– рентабельність оборотних активів, рентабельність проданої продукції пішла на спад;

Для підвищення рентабельності деяких показників можна вжити деяких заходів, для кращого функціонування підприємства, наприклад:

– Рентабельність проданої продукції може підвищитися за рахунок формування основних напрямків, визначення та реалізації в більших обсягах прибуткової продукції, введення інноваційних технологій для зниження собівартості продукції, взяття до уваги такі напрями удосконалення як персонал підприємства та їхня оплата праці і мотивація.

– Рентабельність оборотних активів, якщо взяти до уваги те, що оборотні активи – це виробничі запаси, гроші на рахунках підприємства, грошові кошти підприємства суть яких полягає в платоспроможності підприємства, потрібно раціонально користуватися цими активами. Тобто одним з важливих кроків є на даний момент є зменшення потреби в оборотних коштах. Цього можна досягти шляхом прискорення ротації, тобто управління часом. Чим швидше обертаються оборотні кошти, тим більше продукції одержить і реалізує підприємство при тому самому обсязі оборотних коштів. Потрібно акцентувати увагу на нових ринках збуту, розширення асортименту компанії.

– Рентабельність активів, велика проблема, будь-якого підприємства. Для вирішення цієї проблеми потрібно оптимізувати структуру активів, що дозволить зменшити їх обсяг і підвищити рентабельність. Враховуючи, що на рентабельність активів впливають усі внутрішні і зовнішні фактори. Потрібно за головну мету взяти збільшення доходів та зменшення витрат.

– Рентабельність продажу, для вирішення цієї проблеми, необхідно врахувати те, що продукція підприємства співпрацює з мережею супермаркетів «Сільпо», варто розширити свій асортимент і почати співпрацювати з іншими продуктовими мережами. Або відкривати власну крамницю готової молочної продукції, що додає більшої впізнаваності даного підприємства. Адже сама продукція є не тільки смачною та органічною, а й дуже корисною. Також для підвищення рентабельності продажів потрібно акцентувати увагу на ходових

продуктах. Замінити товари, які мають низький попит на ті товари які є популярними серед населення. Розумна реклама на цільових платформах, це основне на що звертають увагу люди. Оптимізувати біографію підприємства під пошукові системи, для пошуку будь-якої інформації майже всі люди звертаються до пошукових систем інтернету . Велику роль в обсягу продажів відіграють звичайні працівники, які не завжди зацікавлені в продажах, тому потрібно ввести систему мотивації для співробітників.

– Оборотні активи – це рухомі активи компанії, які можна конвертувати в готівку під час виробництва. Фінансовий стан підприємства в основному залежить від використання оборотних коштів. Темпи оборотності оборотних засобів знижують їх вимоги. Прискорюючи процес, істотні елементи оборотного капіталу вилучаються, запаси, сировина, матеріали, паливо та робоча сила використовуються недостатньо, фінансові ресурси зникають, головним чином інвестиції, такі як запаси та резерви. Короткочасна нестача оборотних коштів призводить до зменшення обсягу виробництва і зменшення прибутку.

– Коефіцієнт загальної ліквідності залежить від виду діяльності та від галузі. Загальноприйнятим вважають що оборотність активів повинне перевищувати вдвічі короткострокові зобов'язання. Ознакою високого фінансового ризику вважається тоді, коли поточні активи в співвідношенні до короткострокових зобов'язань менше 1:1. Це може призвести до того, що компанія в подальшому не зможе оплатити свої рахунки. Існує два фактори, які впливають на зниження коефіцієнта ліквідності, а саме: збільшення оборотних активів та значне збільшення короткострокових зобов'язань.

– Коефіцієнт швидкої ліквідності є важливим в нормальному функціонуванні підприємства. Потрібно пам'ятати, що заборгованість компанії – це пряма дорога до банкрутства, якщо немає фінансової можливості оплатити цю заборгованість. Коефіцієнт швидкої ліквідності можна підвищити за рахунок довгострокових кредитів та власних оборотних коштів. Потрібно пам'ятати і про наступне: якщо коефіцієнт швидкої ліквідності у значенні перевищує позначку три, це може свідчити про те, що наявний капітал нераціонально розподіляють.

Одними з причин такого зростання коефіцієнта може бути повільна оборотність капіталу або ж зростання дебіторського боргу.

Одним із вагомих показників рентабельності підприємства є його персонал, а саме віддача та професійна придатність. Якщо враховувати стрімке збільшення персоналу на підприємстві, то можна зробити такий висновок, що певний відсоток працівників не є зацікавленими в прибутковості підприємства. Дана ситуація яскраво відображається на показниках рентабельності підприємства.

Щоб запобігти погіршення ситуації можна запропонувати систему навчання та підвищення кваліфікації. На підприємстві також варто покращити систему оплати праці, при можливості, збільшити рівень заробітної плати, а також оновити техніко-технологічну базу, що покращить продуктивність праці, якість продукції та збільшить випуск продукції. А також потрібно пам'ятати про запровадження соціальних пакетів та бонусів для працівників, що в подальшому підвищить ефективність праці і відповідно прибутковість підприємства

Соціальні пакети та бонуси можуть включати в себе наступні пункти:

- додаткова відпустка терміном в 7 днів, для працівників які працювали понаднормово протягом періоду який становить більше 30 календарних днів;
- безвідсоткові позики;
- безкоштовні путівки в дитячі табори, для співробітників у яких є діти до 14 років;
- працівника року (якого можуть визначити за його виконану або перевиконану норму) винагороджувати премією в розмірі місячного окладу;
- безкоштовне медичне обслуговування працівників та медичні огляди 2 рази на рік.

Вище перераховані пункти можна узгодити або доповнити разом із працівниками, тоді заохочення до праці і більшого виробітку продукції стане набагато простішим. В подальшому всі ці як здавалося б необґрунтовані витрати зможуть підвищити прибуток, за рахунок працівників. Підприємству варто звернути більше увагу на виробіток працівників і їхню працю загалом. Адже одним з основних джерел і визначальних факторів підвищення прибутковості є

співробітники - керівники, логісти, робочі. Підприємницькі якості працівників, підвищення ефективності їх праці значною мірою визначаються ефективними механізмами ділового стимулювання, підтриманням сприятливого соціального мікроклімату серед працівників. Єдність робочих груп, розумне делегування обов'язків, відповідні стандарти управління свідчать про правильну організацію діяльності підприємства, що забезпечує необхідну майстерність і координацію процесів управління, а отже, високу ефективність виробництва та економічну систему.

Що стосується безпосередньо продукції, то варто переглянути позицію щодо зниження її собівартість, але при цьому зберегти її органічність та високі стандарти якості.

Великий вплив на збільшення доходу є оновлення основних засобів. Технічне перезавантаження виробництва може покращити економічні показники компанії. Ціна активу, а отже і вартість амортизації, залежить від коштів, витрачених на виробництво продукції їх якості, вартості, а також цін, обладнання та витрати на їхню реалізацію.

Враховуючи економічне становище потрібно звертати увагу і на рівень цін на продукцію. Для збільшення прибутковості необхідно застосувати правильну тактику при встановленні цін. Адже у цінах відображаються витрати на виробництво, реалізацію продукції, якість, платоспроможний попит, споживчі властивості.

Також потрібно пам'ятати і про технологічні інновації, особливо автоматизація та передові форми ІТ, також є фактором, що підвищує ефективність роботи та сприяє підвищенню прибутковості.

Автоматизація виробничого процесу займає велику статтю в фінансовій частині підприємства. Адже для комфортної праці та пришвидшення виробітку готової продукції можливе не лише за умови сумлінної праці працівників, а й при автоматизованій роботі. Такими прикладами були зарубіжні підприємства, такі як: John Deere та Cargill. На даний момент ці компанії є прибутковими, тому їхній досвід в підприємницькій діяльності є важливим зразком для аналізованого

підприємства, адже вони також провадять свою підприємницьку діяльність в агросфері. Їхні систематизовані і еко спрямовані розробки допомагають багатьом підприємствах в своїй діяльності. Тому для агрокомпанії «Старий Порицьк» необхідно врахувати таку діяльність за приклад.

Якщо підприємство перегляне свої витрати, зобов'язання та використання капіталу, знизить всі показники, що перевищують свою норму, та перегляне свою фінансову діяльність і візьме до уваги вище викладені пропозиції щодо вирішення даних проблем, то в подальшому підприємство зможе підвищити свою прибутковість і платоспроможність. А також розширити свій асортимент, та відкрити нові напрямки своєї діяльності. Хоч і на даний момент підприємство приносить високі прибутки, всі вище проаналізовані показники можуть вплинути на становище не найкращим чином. Тому ігнорувати перевищення даних показників є неможливим. Потрібно й пам'ятати про впізнаваність продукції серед населення, тому важливо в даний час акцентувати увагу на рентабельність продажів, та прийняти усі заходи вирішення цієї проблеми.

Для підвищення прибутку підприємства є велика кількість шляхів досягнення цієї мети:

- зниження собівартості продукції;
- підвищення якості виготовленої продукції;
- зменшення втрат від браку;
- підвищення продуктивності праці;
- впровадження ефективного маркетингу;
- використання вторинних ресурсів;
- збільшення обсягу продукції для реалізації;
- впровадження технологічних інновацій;
- економія ресурсів (матеріальних, трудових, фінансових);

Якщо підприємство врахує всі нюанси і вибере правильну стратегію для подальшого розвитку, то прибутковість збільшиться в декілька разів. Час який витратиться на збільшення прибутку залежить від стратегії, наприклад:

– якщо підприємство вирішить обрати стратегію в якій підвищення прибутку полягає в автоматизації робочого процесу, це може понести за собою ряд нововведень: зниження кількості працівників (через незатребуваність), збільшення витрат (для автоматизації потрібні грошові вкладення). Проте вже за декілька місяців результат буде позитивним, адже скоротивши штат працівників – скоротиться і фонд заробітної плати, витративши кошти на автоматизацію – полегшаться умови праці, а в подальшому збільшаться обсяги виготовлення продукції, та знизиться собівартість. Тобто така стратегія передбачає грошові вкладення для прибутковості.

– якщо підприємство обере стратегію по заохоченню працівників до збільшення обсягів продукції та якості виконання роботи, то на підприємство чекає наступне: грошові витрати (на впровадження та реалізацію соціального пакету, на відкриття нових посад – тобто збільшення кількості робочих місць і відповідно фонду заробітної плати), збільшення вартості продукції (на реалізацію буде витрачатися більше фінансових засобів, тому собівартість зростатиме). Результат прибутковості з даною стратегією потрібно очікувати не менше ніж через 6 місяців з моменту її впровадження. Дана стратегія спрямована більше на працівників і їхні умови праці, як бонус заохочення до роботи, та збільшена прибутковість на підприємстві.

– якщо підприємство вирішить запровадити стратегію маркетингу, то відбудуться наступні зміни: активна діяльність в соціальних мережах (витрати будуть не глобальними, тому що для цієї роботи потрібне лише одне додаткове місце), оновлення та доповнення інформації на сайтах, створення сайту підприємства з переліком продукції та наданням послуг, вдосконалення логотипу для виготовленої продукції. Такі нововведення можуть допомогти в збільшенні популярності продукції, адже сучасний світ звертає велику увагу на те, як підприємство адаптується в просторах інтернету. Адже для багатьох важливо дізнатися відгуки від реальних споживачів. Така стратегія допоможе в сфері збуту, а чим краще налагоджений збут тим більший прибуток на підприємстві.

Загалом, виділивши три основні стратегії можна прийти до висновку, що для збільшення прибутку важливо не лише правильний розподіл фінансування, а й правильне ведення підприємницької діяльності та врахування усіх напрямків для розвитку. В подальшому перераховані стратегії принесуть підприємству чималі прибутки. Хоча й для їх реалізації потребуються вкладення, але витрати будуть виправдані збільшенням прибутковості підприємства.

З вище викладеного можна дійти до висновку, що для збільшення прибутковості потрібно переглянути не тільки витрати, а й капіталовкладення, та інвестувати не тільки в майбутній продукт, а й в систематизацію робочого процесу.

Отже, при врахуванні усіх рекомендацій щодо поліпшення фінансового становища підприємства, можна підвищити не тільки показники ліквідності та рентабельності, а й збільшити прибутковість в декілька разів. Що є досить важливим для підприємства. Тому що для повноцінної діяльності потрібно дотримуватися не тільки показників рентабельності, а й враховувати показники ліквідності та намагатися тримати всі показники в межах норми.

Якщо для прикладу брати дане підприємство, то попри високі прибутки, показники не є задовільними з боку фінансового плану. Так криза підкосила не одне підприємство, проте методи до вирішення даних проблем є. Вище запропоновані методи, як вже було описано, не тільки втримають показники в межах норми, а й допоможуть підвищити рівень прибутковості. Описані методи можна застосовувати не тільки великим підприємствам, а й маленьким фірмам, які перебувають на межі збанкрутування.

Аналіз прибутковості є важливим чинником в діяльності будь-якого підприємства. Він допомагає визначити фінансові прогалини. Які в свою чергу можуть погано відобразитися на прибутковості і рентабельності підприємства. Варто враховувати що в даний час підприємства відіграють важливу роль в економіці не тільки регіону, а й цілої країни.

Тому звідси можна зробити наступні висновки, що якою б не була діяльність підприємства, з необхідною продукцією чи ні, криза знизить і прибутковість і

шанси на нормальне функціонування підприємства. Рішення щодо таких проблем все ж таки є. Але вони потребують грошових вкладень, проте є досить ефективними та перевіреними. Якщо ж при аналізі прибутковості, рентабельності та ліквідності підприємства будуть виявлені відхилення від норми, то головним завданням підприємства не ігнорувати ці похибки, якими незначними вони б не були, а одразу розглядати стратегії для вирішення цих проблем.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк Р.Р. Прибутковість сільськогосподарських підприємств: природа категорії / Р.Р. Антонюк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства – 2012. – № 126. – С. 50–55.
2. Огійчук М.Ф. Сутність прибутку та підходи до методики його визначення / М.Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2009. – № 6. – С. 31–45.
3. Кучер Л.Ю. Науково-теоретичні підходи до інтерпретації дефініції «прибутковість» / Л.Ю. Кучер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_99/06.pdf.
4. Осипова Т.В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання / Т.В. Осипова // Управління розвитком. 2012. – № 1. – С. 82–84.
5. Мочерний С.В. Політична економія : [навч. посібник] / С.В. Мочерний, Я.С. Мочерна. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 684 с.
6. Хмелевський О.В. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування / О.В. Хмелевський // Економіст. – 2008. – № 3. – С. 50–53
7. Брагіна О. С., Бугенко С. І., Павлусь М. Г Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення. – 2021. - № 10. – Режим доступу: business-inform-2021-10_0-pages-261_266.pdf
8. Прибуток — Вікіпедія (wikipedia.org) – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>
9. Що таке внутрішня норма прибутковості (IRR)? (diia.gov.ua) – Режим доступу: <https://business.diia.gov.ua/handbook/impact-investment/so-take-vnutrisna-norma-pributkovosti-irr> .
10. ROI, ROMI, ROAS - що це і як розрахувати метрики (itforce.ua) – Режим доступу: <https://itforce.ua/blog/roi-romi-roas-cho-obochnachajut-metriki/> .
11. Блонська В. І. Прибуток – особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством / В. І. Блонська, І. В.

Паньків // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. – 2011 – Вип. 21. – С. 179-185

12. Панченко І. Методичні підходи до аналізу операцій з формування та розподілу прибутку підприємства: критичний аналіз / І. Панченко // Економічний аналіз. – 2012. – Вип. 10. – Ч. 4. – С. 279-283.

13. Іщенко Н. А. Факторний аналіз формування прибутку підприємства / Н. А. Іщенко // Наукові праці Київського національного торговельно-економічного університету. Економічні науки. – 2010. – Вип.17. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [35.pdf \(kntu.kr.ua\)](https://kntu.kr.ua) – Станом на 25.05.2023. – Назва з екрана

14. Показники рентабельності та методика їх розрахунку - Фінанси підприємств - Навчальні матеріали онлайн (pidru4niki.com) – Режим доступу: https://pidru4niki.com/86664/finansii/pokazniki_rentabelnosti_metodika_rozrahunku .

15. Економіка та фінанси підприємства. Навчальні матеріали онлайн. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>

16. Мелень О. В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення / О. В. Мелень, Ю. Ю. Холондач // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Серія : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2015. - № 25. – С. 123-126. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vcpitp_2015_25_23

17. Забудюк М.С. (2021). Проблеми забезпечення та шляхи підвищення рентабельності підприємства в сучасних умовах. *Економічний форум*. 1. 59-64. 10.36910/6775-2308-8559-2021-3-8.

18. Мелень О. В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення / О. В. Мелень,

19. Шляга О. В. Прибуток та рентабельність, як показники ефективності виробництва / О. В. Шляга, Л.І. Шипуля // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – № 8. – С. 75-81.

20. Романова Т. В. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах / Т. В. Романова, Є. О. Даровський //

Ефективна економіка. – 2015. – № 4. – Режим доступу:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=397>

21. Apple Inc. — Вікіпедія (wikipedia.org) – Режим доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/Apple_Inc.

22. Amazon.com — Вікіпедія (wikipedia.org) – Режим доступу:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/Amazon.com>

23. Наша компанія та мета (deere.com) – Режим доступу:

<https://about.deere.com/en-us/our-company-and-purpose/>

24. Cargill — Вікіпедія (wikipedia.org) – Режим доступу:

<https://uk.wikipedia.org/wiki/Cargill>

25. ТОВ «Старий Порицьк»: офіційний веб-сайт. – Режим доступу:

<https://lavka.silpo.ua/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Дата (рік,місяць,число)
за ЄДРПОУ

| КОДИ | | |
|----------|----|----|
| 2023 | 01 | 01 |
| 37040033 | | |

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «Старий Поріцьк»
(найменування)

Звіт про фінансові результати за 2022 рік

Форма №2 Код за ДКУД

1801003

| Стаття | Код рядка | За звітний рік | За попередній рік |
|---|-----------|----------------|-------------------|
| Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 50.796 | 39.988 |
| Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | 48.005 | 38.328 |
| Валовий прибуток (збиток) | 2050 | 2.791 | 1.66 |
| Інші операційні доходи | 2120 | 0.5 | 0.58 |
| У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності | 2122 | | |
| Адміністративні витрати | 2130 | 7.230 | 1.662 |
| Витрати на збут | 2150 | 0 | 0 |
| Інші операційні витрати | 2180 | | |
| У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності | 2182 | | |
| Фінансовий результат від операційної діяльності | 2190 | 15.904 | 9.600 |
| Доход від участі в капіталі | 2200 | 0 | 0 |
| Інші фінансові доходи | 2220 | 0 | 0 |
| Інші доходи | 2240 | 0 | 0 |
| Фінансові витрати | 2250 | 0 | 0 |
| Втрати від участі в капіталі | 2150 | 0 | 0 |
| Інші витрати | 2255 | 0 | 1.0 |
| Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті | 2275 | 0 | 0 |
| Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування | 2290 | 15.904 | 8.600 |
| Витрати з податку на прибуток | 2300 | 3.850 | 1.224 |
| Чистий фінансовий результат: прибуток (якщо збиток, заповнює з мінусом) | 2350 | 12.054 | 7.376 |

Додаток Б

Дата (рік,місяць,число)
за ЄДРПОУ

| КОДИ | | |
|----------|----|----|
| 2022 | 01 | 01 |
| 37040033 | | |

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «Старий Порицьк»
(найменування)

Звіт про фінансові результати за 2021 рік

| Стаття | Код рядка | За звітний рік | 1801003 |
|---|-----------|----------------|-------------------|
| | | | За попередній рік |
| Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 39.988 | 8.677 |
| Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | 38.328 | 6.977 |
| Валовий прибуток (збиток) | 2050 | 1.66 | 1.70 |
| Інші операційні доходи | 2120 | 0.58 | 0 |
| У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності | 2122 | | |
| Адміністративні витрати | 2130 | 1.662 | 1.061 |
| Витрати на збут | 2150 | 0 | 0 |
| Інші операційні витрати | 2180 | | |
| У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності | 2182 | | |
| Фінансовий результат від операційної діяльності | 2190 | 9.600 | 6.39 |
| Доход від участі в капіталі | 2200 | 0 | 0 |
| Інші фінансові доходи | 2220 | 0 | 0 |
| Інші доходи | 2240 | 0 | 0 |
| Фінансові витрати | 2250 | 0 | 0 |
| Втрати від участі в капіталі | 150 | 0 | 0 |
| Інші витрати | 2255 | 1.0 | 0.7 |
| Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті | 2275 | 0 | 0 |
| Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування | 2290 | 8.600 | 5.69 |
| Витрати з податку на прибуток | 2300 | 1.224 | 0.4 |
| Чистий фінансовий результат: прибуток (якщо збиток, заповнює з мінусом) | 2350 | 7.376 | 5.29 |

Додаток В

Дата (рік,місяць,число)
за ЄДРПОУ

| КОДИ | | |
|----------|----|----|
| 2021 | 01 | 01 |
| 37040033 | | |

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «Старий Порицьк»

(найменування)

Звіт про фінансові результати за 2020 рік

| Стаття | Код рядка | Форма №2 Код за ДКУД | |
|---|-----------|----------------------|-------------------|
| | | 1801003 | 1801003 |
| | | За звітний рік | За попередній рік |
| Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2000 | 8.677 | 13.152 |
| Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) | 2050 | 6.977 | 10.245 |
| Валовий прибуток (збиток) | 2050 | 1.70 | 2.907 |
| Інші операційні доходи | 2120 | 0 | 6.51 |
| У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності | 2122 | | |
| Адміністративні витрати | 2130 | 1.061 | 2.172 |
| Витрати на збут | 2150 | 0 | 0 |
| Інші операційні витрати | 2180 | | |
| У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаних у наслідок сільськогосподарської діяльності | 2182 | | |
| Фінансовий результат від операційної діяльності | 2190 | 6.39 | 13.86 |
| Доход від участі в капіталі | 2200 | 0 | 0 |
| Інші фінансові доходи | 2220 | 0 | 0 |
| Інші доходи | 2240 | 0 | 0 |
| Фінансові витрати | 2250 | 0 | 0 |
| Втрати від участі в капіталі | 150 | 0 | 0 |
| Інші витрати | 2255 | 0.7 | 0.3 |
| Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті | 2275 | 0 | 0 |
| Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування | 2290 | 5.69 | 13.56 |
| Витрати з податку на прибуток | 2300 | 0.4 | 3.7 |
| Чистий фінансовий результат: прибуток (якщо збиток, заповнює з мінусом) | 2350 | 5.29 | 9.87 |

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

| | Дата (рік,місяць,число) за ЄДРПОУ | КОДИ | | |
|--|--------------------------------------|---------------------|----|----|
| | | 2022 | 12 | 31 |
| Підприємство <u>ТОВ «Старий Порицьк»</u> | | 37040033 | | |
| Територія <u>с.Старий Порицьк</u> | за КАТОТТГ | UA07020170160066710 | | |
| Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u> | за КОПФГ | 240 | | |
| Вид економічної діяльності <u>Розведення великої рогатої худоби молочних порід</u> | за КВЕД | 01.41 | | |

Середня кількість працівників 105 осіб
Адреса, телефон Україна, 45343, Волинська обл., Іваничівський р-н, село Старий Порицьк, 03372922405
Одиниця виміру: млн.грн.

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

| |
|--|
| |
| |

Баланс на 31 грудня 2022 року

| Актив балансу | Код рядка | На початок року | На кінець року |
|--|-----------|-----------------|----------------|
| I. Необоротні активи | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | 0 | 0 |
| - первісна вартість | 1001 | 0 | 0 |
| - накопичена амортизація | 1002 | 0 | 0 |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | 3.967 | 15.177 |
| Основні засоби | 1010 | 79.4 | 89.3 |
| - первісна вартість | 1011 | 370.8 | 392.3 |
| - знос | 1012 | 291.4 | 303 |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | 0 | 0 |
| Довгострокові фінансові інвестиції: | | | |
| - які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | 0 | 0 |
| - інші фінансові інвестиції | 1035 | 0 | 0 |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | 0 | 0 |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | 0 | 0 |
| Інші необоротні активи | 1090 | 0 | 0 |
| Усього за розділом I | 1095 | 83.367 | 104.477 |
| II. Оборотні активи | | | |
| Виробничі запаси | 1101 | 23.545 | 22.166 |
| Незавершене виробництво | 1102 | 0 | 0 |
| Готова продукція | 1103 | 0 | 0 |
| Товари | 1104 | 0 | 0 |
| Поточні біологічні активи | 1110 | 0 | 0 |
| Векселі одержані | 1120 | 0 | 0 |
| Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги: | 1125 | 2.8 | 40.4 |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: | | | |
| - за виданими авансами | 1130 | 0 | 0 |
| - з бюджетом | 1135 | 6.9 | 14.2 |
| - з нарахованих доходів | 1140 | 0 | 0 |
| - із внутрішніх розрахунків | 1145 | 0 | 0 |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 8.8 | 8.4 |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | 0 | 0 |
| Грошові кошти та їх еквіваленти | 1165 | 18.0 | 6.0 |
| Готівка | 1166 | 18.0 | 6.0 |
| Рахунки в банках | 1167 | 0 | 0 |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | 0 | 0 |
| Інші оборотні активи | 1190 | 25.0 | 10.8 |
| Всього за розділом II | 1195 | 89.245 | 107.966 |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття | 1200 | 0 | 0 |
| Баланс | 1300 | 5.878 | 3.489 |

| Пасив балансу | Код рядка | На початок року | На кінець року |
|--|-----------|-----------------|----------------|
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 0.1 | 0.1 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | 0 | 0 |
| Додатковий капітал | 1410 | 0 | 0 |
| Емісійний дохід | 1411 | 0 | 0 |
| Резервний капітал | 1415 | 0 | 0 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | -8.5 | 8.8 |
| Неоплачений капітал | 1425 | 0 | 0 |
| Видучений капітал | 1430 | 0 | 0 |
| Інші резерви | 1435 | 0 | 0 |
| Усього за розділом I. | 1495 | -8.4 | 8.7 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання ¹ | 1500 | 0 | 0 |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | 0 | 0 |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | 0 | 0 |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | 0 | 0 |
| Усього за розділом II. | 1595 | 0 | 0 |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | 0 | 0 |
| Векселі видані | 1605 | 0 | 0 |
| Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 0 | 0 |
| Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги | 1615 | 1.8 | 1.61 |
| Поточні зобов'язання за розрахунками: | | | |
| - з одержаних авансів | 1635 | 0 | 0 |
| - з бюджетом | 1620 | 1.4 | 0.829 |
| - за розрахунками зі страхування | 1625 | 1.07 | 0.21 |
| - за розрахунками з оплати праці | 1630 | 2.11 | 0.84 |
| - за розрахунками з учасниками | 1640 | 0 | 0 |
| - із внутрішніх розрахунків | 1645 | 0 | 0 |
| - за страховою діяльністю | 1650 | 0 | 0 |
| Поточні забезпечення | 1660 | 0 | 0 |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | 0 | 0 |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 7.898 | 10.475 |
| Усього за розділом III. | 1695 | 14.278 | 13.964 |
| Баланс | 1900 | 5.878 | 3.489 |

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

| | | КОДИ | | |
|--|-------------------------------------|---------------------|----|----|
| | | 2021 | 12 | 31 |
| Підприємство <u>ТОВ «Старий Порицьк»</u> | Дата(рік,місяць,число) за ЄДРПОУ | 37040033 | | |
| Територія <u>с.Старий Порицьк</u> | за КАТОТТГ | UA07020170160066710 | | |
| Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u> | за КОПФГ | 240 | | |
| Вид економічної діяльності <u>Розведення великої рогатої худоби молочних порід</u> | за КВЕД | 01.41 | | |
| Середня кількість працівників <u>35 осіб</u> | | | | |
| Адреса, телефон <u>Україна, 45343, Волинська обл., Іваничівський р-н, село Старий Порицьк, 03372922405</u> | | | | |
| Одиниця виміру: млн.грн. | | | | |
| Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці): | | | | |
| за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку | | | | |
| за міжнародними стандартами фінансової звітності | | | | |

Баланс на 31 грудня 2021 року

| Актив балансу | Код рядка | На початок року | На кінець року |
|--|-----------|-----------------|----------------|
| I. Необоротні активи | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | 0 | 0 |
| - первісна вартість | 1001 | 0 | 0 |
| - накопичена амортизація | 1002 | 0 | 0 |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | 1.2 | 3.967 |
| Основні засоби | 1010 | 78.3 | 79.4 |
| - первісна вартість | 1011 | 316.1 | 370.8 |
| - знос | 1012 | 237.8 | 291.4 |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | 0 | 0 |
| Довгострокові фінансові інвестиції: | | | |
| - які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | 0 | 0 |
| - інші фінансові інвестиції | 1035 | 0 | 0 |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | 0 | 0 |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | 0 | 0 |
| Інші необоротні активи | 1090 | 0 | 0 |
| Усього за розділом I | 1095 | 79.5 | 83.367 |
| II. Оборотні активи | | | |
| Виробничі запаси | 1101 | 36.561 | 23.545 |
| Незавершене виробництво | 1102 | 0 | 0 |
| Готова продукція | 1103 | 0 | 0 |
| Товари | 1104 | 0 | 0 |
| Поточні біологічні активи | 1110 | 0 | 0 |
| Векселі одержані | 1120 | 0 | 0 |
| Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги: | 1125 | 0 | 2.8 |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: | | | |
| - за виданими авансами | 1130 | 0 | 0 |
| - з бюджетом | 1135 | 1.7 | 6.9 |
| - з нарахованих доходів | 1140 | 0 | 0 |
| - із внутрішніх розрахунків | 1145 | 0 | 0 |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 13.4 | 8.8 |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | 0 | 0 |
| Грошові кошти та їх еквіваленти | 1165 | 10.0 | 18.0 |
| Готівка | 1166 | 10.0 | 18.0 |
| Рахунки в банках | 1167 | 0 | 0 |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | 0 | 0 |
| Інші оборотні активи | 1190 | 3.6 | 2.5 |
| Усього за розділом II | 1195 | 75.261 | 89.245 |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття | 1200 | 0 | 0 |
| Баланс | 1300 | 4.239 | 5.878 |

| Пасив балансу | Код рядка | На початок року | На кінець року |
|--|-----------|-----------------|----------------|
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 0.1 | 0.1 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | 0 | 0 |
| Додатковий капітал | 1410 | 0 | 0 |
| Емісійний дохід | 1411 | 0 | 0 |
| Резервний капітал | 1415 | 0 | 0 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | -9.0 | -8.5 |
| Неоплачений капітал | 1425 | 0 | 0 |
| Вилучений капітал | 1430 | 0 | 0 |
| Інші резерви | 1435 | 0 | 0 |
| Усього за розділом I. | 1495 | -8.9 | -8.4 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання* | 1500 | 0 | 0 |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | 0 | 0 |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | 0 | 0 |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | 0 | 0 |
| Усього за розділом II. | 1595 | 0 | 0 |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | 1.6 | 0 |
| Векселі видані | 1605 | 0 | 0 |
| Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 0 | 0 |
| Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги | 1615 | 4.8 | 1.8 |
| Поточні зобов'язання за розрахунками: | | | |
| - з одержаних авансів | 1635 | 0 | 0 |
| - з бюджетом | 1620 | 1.79 | 1.4 |
| - за розрахунками зі страхування | 1625 | 1.06 | 1.07 |
| - за розрахунками з оплати праці | 1630 | 2.18 | 2.11 |
| - за розрахунками з учасниками | 1640 | 0 | 0 |
| - із внутрішніх розрахунків | 1645 | 0 | 0 |
| - за страховою діяльністю | 1650 | 0 | 0 |
| Поточні забезпечення | 1660 | 0 | 0 |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | 0 | 0 |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 1.709 | 7.898 |
| Усього за розділом III. | 1695 | 13.139 | 14.278 |
| Баланс | 1900 | 4.239 | 5.878 |

Додаток Е

Додаток 1
до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку
1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

| | Дата(рік,місяць,число) за ЄДРПОУ | КОДИ | | |
|--|-------------------------------------|---------------------|----|----|
| | | 2020 | 12 | 31 |
| Підприємство <u>ТОВ «Старий Порицьк»</u> | | 37040033 | | |
| Територія <u>с. Старий Порицьк</u> | за КАТОТТГ | UA07020170160066710 | | |
| Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u> | за КОПФГ | 240 | | |
| Вид економічної діяльності <u>Розведення великої рогатої худоби молочних порід</u> | за КВЕД | 01.41 | | |

Середня кількість працівників 27 осіб
Адреса, телефон Україна, 45343, Волинська обл., Іваничівський р-н, село Старий Порицьк, 03372922405
Одиниця виміру: млн.грн.

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

| |
|--|
| |
| |

Баланс на 31 грудня 2020 року

| Актив балансу | Код рядка | На початок року | На кінець року |
|--|-----------|-----------------|----------------|
| I. Необоротні активи | | | |
| Нематеріальні активи | 1000 | 0 | 0 |
| - первісна вартість | 1001 | 0 | 0 |
| - накопичена амортизація | 1002 | 0 | 0 |
| Незавершені капітальні інвестиції | 1005 | 1.2 | 1.2 |
| Основні засоби | 1010 | 2.72 | 78.3 |
| - первісна вартість | 1011 | 212.02 | 316.1 |
| - знос | 1012 | 209.3 | 237.8 |
| Довгострокові біологічні активи | 1020 | 0 | 0 |
| Довгострокові фінансові інвестиції: | | | |
| - які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств | 1030 | 0 | 0 |
| - інші фінансові інвестиції | 1035 | 0 | 0 |
| Довгострокова дебіторська заборгованість | 1040 | 0 | 0 |
| Відстрочені податкові активи | 1045 | 0 | 0 |
| Інші необоротні активи | 1090 | 0 | 0 |
| Усього за розділом I | 1095 | 2.84 | 79.5 |
| II. Оборотні активи | | | |
| Виробничі запаси | 1101 | 3.759 | 36.561 |
| Незавершене виробництво | 1102 | 0 | 0 |
| Готова продукція | 1103 | 0 | 0 |
| Товари | 1104 | 0 | 0 |
| Поточні біологічні активи | 1110 | 0 | 0 |
| Векселі одержані | 1120 | 0 | 0 |
| Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги: | 1125 | 1.01 | 0 |
| Дебіторська заборгованість за розрахунками: | | | |
| - за виданими авансами | 1130 | 0 | 0 |
| - з бюджетом | 1135 | 0.8 | 1.7 |
| - з нарахованих доходів | 1140 | 0 | 0 |
| - із внутрішніх розрахунків | 1145 | 0 | 0 |
| Інша поточна дебіторська заборгованість | 1155 | 0.77 | 13.4 |
| Поточні фінансові інвестиції | 1160 | 0 | 0 |
| Грошові кошти та їх еквіваленти | 1165 | 0.1 | 10.0 |
| Готівка | 1166 | 0.1 | 10.0 |
| Рахунки в банках | 1167 | 0 | 0 |
| Витрати майбутніх періодів | 1170 | 0 | 0 |
| Інші оборотні активи | 1190 | 0.8 | 3.6 |
| Усього за розділом II. | 1195 | 7.339 | 75.261 |
| III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття | 1200 | 0 | 0 |
| Баланс | 1300 | 10.236 | 4.239 |

| Пасив балансу | Код рядка | На початок року | На кінець року |
|--|-----------|-----------------|----------------|
| I. Власний капітал | | | |
| Зареєстрований (пайовий) капітал | 1400 | 0.1 | 0.1 |
| Капітал у дооцінках | 1405 | 0 | 0 |
| Додатковий капітал | 1410 | 0 | 0 |
| Емісійний дохід | 1411 | 0 | 0 |
| Резервний капітал | 1415 | 0 | 0 |
| Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) | 1420 | -4.65 | -9.0 |
| Неоплачений капітал | 1425 | 0 | 0 |
| Вилучений капітал | 1430 | 0 | 0 |
| Інші резерви | 1435 | 0 | 0 |
| Усього за розділом I. | 1495 | -4.55 | -8.9 |
| II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення | | | |
| Відстрочені податкові зобов'язання | 1500 | 0 | 0 |
| Довгострокові кредити банків | 1510 | 0 | 0 |
| Інші довгострокові зобов'язання | 1515 | 0 | 0 |
| Довгострокові забезпечення | 1520 | 0 | 0 |
| Усього за розділом II. | 1595 | 0 | 0 |
| III. Поточні зобов'язання і забезпечення | | | |
| Короткострокові кредити банків | 1600 | 0 | 1.6 |
| Векселі видані | 1605 | 0 | 0 |
| Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями | 1610 | 0 | 0 |
| Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги | 1615 | 1.65 | 4.8 |
| Поточні зобов'язання за розрахунками: | | | |
| - з одержаних авансів | 1635 | 0 | 0 |
| - з бюджетом | 1620 | 4.32 | 1.79 |
| - за розрахунками зі страхування | 1625 | 1.0 | 1.06 |
| - за розрахунками з оплати праці | 1630 | 2.07 | 2.18 |
| - за розрахунками з учасниками | 1640 | 0 | 0 |
| - із внутрішніх розрахунків | 1645 | 0 | 0 |
| - за страховою діяльністю | 1650 | 0 | 0 |
| Поточні забезпечення | 1660 | 0 | 0 |
| Доходи майбутніх періодів | 1665 | 0 | 0 |
| Інші поточні зобов'язання | 1690 | 5.746 | 1.709 |
| Усього за розділом III. | 1695 | 14.786 | 13.139 |
| Баланс | 1900 | 10.236 | 4.239 |